

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerknim, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Dobrodo-
ba« v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojskim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zasluženi Evropi.

Postnna plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 600 lir - Leto XLI. št. 127 (12.159)

Trst, sobota, 15. junija 1

primorski

dnevnik

OSREDNJA KNJIZNICA
S. VILHARJA
TRG REVOLUCIJE 1 P.P. 132
66001 KOPER

7096 AA

60100200

9
ije)

3

Zanimiva in aktualna konferenca Inštituta Gramsci v Trstu

Manjšini ob meji sta vir velikega kulturnega bogastva za obe državi

V središču pozornosti vprašanja dvojezičnosti in preštevanja - Premalo stikov med obema manjšinama

SANDOR TENCE

TRST — Naše mesto je v marsičem zelo protislovno mesto. Na eni strani se ne more zdramiti iz zgodovinske otopelosti, ki rojeva zapiranje vase in nacionalizem, po drugi strani pa je zmoglo tudi vrhunskih razglabljanj o lastni bodočnosti in o usodi teh

krajev, ki ga večkrat postavljajo v sam vrh evropske kulture in znanosti. Eden takih primerov je konferenca o manjšinah in o kulturni izmenjavi ob meji, ki se je pričela včeraj v hotelu Savoia in se bo zaključila danes dopoldne. Prireditelj je deželna sekcija Inštituta Gramsci, ki je bila ustanovljena lani in se je z veliko vnebo in z zavirljivo stro-

kovno pripravljenostjo takoj lotila proučevanja zgodovine in družbene stvarnosti Furlanije - Julijske krajine, kjer so narodne in jezikovne manjšine eden osnovnih dejavnikov.

Prvi dan konference, ki poteka pod pokroviteljstvom tržaške in videmske univerze, je potrdil to, kar je že stalnica v boju Slovencev in italijanskih demokratov, to se pravi, da sta manjšini tukaj ob meji vir velikega kulturnega bogastva, tudi za večino in za obe državi. Istočasno pa je razkril, da je manjšinsko vprašanje še vedno premalo poznano (tudi znotraj manjšin samih) in da Slovenci v Italiji in Italijani v Jugoslaviji premalo sodelujejo in se premalo poznajo.

Ta aspekt je prišel jasno do izraza na popoldanskem delu konference (o jutranjem, bolj teoretskem delu poročamo na 5. strani), ko je tekla debata o položaju obeh manjšin in o velikih tematikah (asimilacija, preštevanje, dvojezičnost), s katerimi se vsakodnevno soočajo manjšinci in z njimi pripadniki večinskega naroda in institucije. Predsednik novoustanovljenega združenja jezikovnih skupnosti (CONFEMILI) Piero Ardizzone je

govoril o ciljih in načrtih te organizacije, medtem ko sta ravnatelja obeh manjšinskih raziskovalnih institutov Bratina in Radossi konkretno obravnavala razne aspekte manjšinskega varstva in možnosti sodelovanja teh ustanov. Prvi dan zasedanja je sklenila okrogla miza kulturnih operaterjev in ustvarjalcev, pri kateri so sodelovali Kladij Palčić, Viljem Černo, Silvano Sau, Ezio Meštovich, Sandro Damiani in Giorgio Depangher, vodil pa jo je tržaški režiser Franco Giraldo.

Zanimiva se nam je zdela zlasti razprava, ki je zadevala vprašanje dvojezičnosti in preštevanja manjšine. Bilingvizem ni tisti »tabu«, s katerim strašijo nacionalisti in niti ni prisila, ampak pomeni prostovoljno izbiro in možnost, da lahko govoriš dva jezika. Tudi zato, ker Trst ni Bocen, kot so skušali včeraj nekateri spet dokazovati. Ob tem so se vsi v glavnem strinjali, da je preštevanje škodljivo v prvi vrsti za samo manjšino, ker hočeš nočeš prilagaja zaščito številčnosti in hkrati tudi za večino, pa pomeni korak k »etnični proporcionalnosti«, ki bi bila za te kraje povsem neprimerna in nezdgovinska.

De

spornosti pred dopusti

RIM — »Zakaj bi čakali še 6 ali 7 mesecev, ko smo bili ob prekinitvi pogajanj pred referendumom tik pred zaključkom?«, je dejal včeraj minister za delo De Michelis, ki je že začel spletni niti za obnovo pogovorov z delodajalci in sindikati glede reforme plač in draginjske doklade. De Michelis je pri tem zadržal, da je izid referenduma potrdil usmeritev sporazuma iz 14. februarja lani, po katerem je vlada oklestila 4 točke draginjske doklade, in da so volivci posredno pooblastili vlado, da nadaljuje pogajanja in jih čimprej zaključi.

Minister za delo je dal tudi razumeti, da potrjuje ponudbo o delnem povračilu davčne gabeže še v tem letu in poudaril, da bi na tej osnovi lahko dosegli sporazum še pred glavnimi dopusti. Obregnil se je ob stališče Confindustrie, ki je po preklicu sporazuma o draginski dokladi zavrnila posredovanje vlade (zanj se ne navdušuje niti večinska komponenta CGIL) in poudaril, da se bodo morali delodajalci sprijazniti s skrajšanjem delovnega časa, saj gre za problem evropskih razsežnosti. Medtem je včeraj prekladal dogovor o dokladi tudi združenje delodajalcev v prevoznih dejavnostih.

Sporazumi med Italijo in Francijo

FIRENCE — Dvodnevni pogovori med Craxijem in Mitterrandom ter številnimi ministri obeh vlad so obrodili, kot je povedal italijanski ministrski predsednik na sklepni tiskovni konferenci, vrsto novih sporazumov, med katerimi so pomembnejši štirje. Tudi Italija in Francija bosta do oktobra močno poenostavili obmejne preglede za avtomobiliste (od danes že velja tak sporazum med Francijo, Belgijo, Zahodno Nemčijo, Holandsko in Luksemburgom), tako da se jim ne bo sploh treba ustavljati, če bodo imeli na vetrobranu nalepko, da ne peljejo nič prepovedanega.

Do julija bodo ustanovili mešano komisijo, ki naj odpravi razloge za občasne »vinske vojne«. Italija bo sodelovala pri laboratorijskih dejavnostih supersinhrotrona v Grenoblu, v roku enega meseca pa bodo ustanovili italijansko-francosko agencijo za podporo filmski dejavnosti. Posebej so se dogovorili o sodelovanju na obrambnem in telekomunikacijskem področju.

Iz Aten preusmerjeno najprej v Bejrut, nato v Alžir in proti Malti

Ameriško letalo »Boeing 727« s 153 potniki v rokah skupine islamskih fundamentalistov

Preusmerjeni ameriški boeing 727 družbe TWA na bejrutskem letališču, kjer sta muslimanska terorista izpustila prvo skupino žensk in otrok (AP)

ALŽIR — Včeraj ob devetih zjutraj sta islamska fundamentalista preusmerila boeing 727 ameriške družbe TWA, ki je vzdrževal zvezo Kairo - Atene - Rim - Boston. Zgodilo se je 20 minut po vzletu z atenskega letališča. Na letalu je bilo 145 potnikov in 8 članov posadke, po večini Američanov. Terorista, ki pripadata eni od šiitskih organizacij, sta izbojevala pristanek na bejrutskem letališču (zaradi tankanja) šele z grožnjo, da bosta pomorila vse potnike.

V zameno za izpustitev talcev sta zahtevala osvoboditev vseh arabskih jetnikov v izraelskih zaporih in 17 šitov, ki so zaprti v Kuvajtu, poleg tega pa uradno obsodbo atentata z dne 8. marca v šiitski četrti Bir El Abed v Bejrutu (68 mrtvih in 256 ranjenih) in ameriške podpore jordanskemu načrtu za rešitev palestinskega vprašanja, ki da je navzkriž s politiko Irana in Sirije.

V Bejrutu sta terorista, oborožena s pištolo in dvema ročnima bombama (kot je grški policiji povedal njun domnevni sodelavec iz Libanona Atwa Ali, ki so ga aretirali na atenskem letališču), izpustila 19 potnikov, od tega 17 žensk in dva otroka. Potem je boeing vzletel proti Alžiriji in na alžirskem letališču sta zračna gusarja izpustila nadaljnjih 21 potnikov (19 Američanov, 18 žensk in otroka, Tunizijca in Sudanca), nakar je letalo odletelo v neznano smer.

Ker je preusmeritev jasno uperjena proti politiki ZDA na Bliznjem vzhodu, so Američani seveda brž posegli: najprej z ambasadorjem v Alžiru, ki se je začel (zaman) pogajati z gusarjema, potem pa z izoblikovanjem krizne »task force«, ki naj bi po potrebi neposredno nastopila za rešitev talcev, »kajti ZDA se s teroristi ne pogajajo«. V trenutku, ko zaključuje redakcijo, boeing leti proti Malti.

Poljske sindikaliste kar strogo obsodili

GDANSK — Tukajšnje regionalno sodišče je odmerilo včeraj trem sindikalistom, ki so bili obtoženi, da so vodili ilegalno organizacijo Solidarnost, razmeroma stroge kazni. Wladislaw Frasyniuk, 30 let, ki je predsedoval podtalnemu sindikatu v Wroclawu, je bil obsojen na tri leta in pol zapora, Adam Michnik, 48 let, soustanovitelj odbora za družbeno samozaščito KOR, na tri leta in Bogdan Lis, 32 let, nekdanji podpredsednik Solidarnosti v Gdansk, na dve leti in pol zaporne kazni. Michniku so dosodili šest mesecev več kot Lisu zaradi njegovega nadutega vedenja med procesom. Proti obsodbam so branilci že vložili priziv.

Frasyniuk, Michnik in Lis so bili obsojeni v smislu členov 278 in 282 kazenskega zakonika, ki prepovedujeta nezakonite dejavnosti in motenje javnega reda (obtoženci so skušali izzvati splošno stavko proti podražitvam), za kar so predvidene kazni od 3 do 5 let ječe. Javni tožilec je bil zahteval zanje 4 do 5 let zapora.

V Celovcu srečanje pisateljev o manjšinskem vprašanju in slovstvu

MARIJ ČUK

CELOVEC — Avstrijsko nacionalno vprašanje in identiteta narodnih skupnosti — pod tem glavnim naslovom se je včeraj v Celovcu začelo šesto srečanje pisateljev, ki prihajajo iz najrazličnejših manjšinskih okolij. Srečanje je nekakšno nadaljevanje obirskih srečanj, le da je tokrat razširjeno tudi na nemško pisateljstvo, ki imajo tako možnost izraziti svoj pogled na manjšinsko problematiko oziroma literaturo.

Prva tema, o kateri smo udeleženci včeraj razpravljali, se je sukala okrog odgovornosti pisateljev za razvoj narodne zavesti, iztočnica temu pa je bil referat koroške pesnice Majke Haderlap. Haderlapova je najprej orisala položaj literature med koroš-

kimi Slovenci, glede vloge pisatelja pri kreipitvi narodne zavesti pa je ugotovila, da si pisatelj takega bremena sam ne nalaga, kvečjemu mu ga drugi.

V nadaljevanju se je pokazalo, da je to izhodišče ostalo pravzaprav torzo, saj so se udeleženci opredelili bolj za ilustriranje posameznih konkretnih stvarnosti, predvsem na Koroškem, kot na primer odstranjevanje dvojezičnih tabel na soli v Žitari vasi. To pa je seveda politično vprašanje in manj literarno. Iz tega je izšla tudi blaga polemika o vrednosti angažiranega pisanja na eni strani in pa izrazito artističnega, literarno imanentnega na drugi. Prevladalo je mnenje, da je pisanje samo, umetniško ustvarjanje že samo po

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Evropsko košarkarsko prvenstvo

V finalu ČSSR in SZ

Tudi včerajšnji polfinalni srečanja 24. evropskega košarkarskega prvenstva sta prinesli presenečenje, in sicer zmago češkoslovaških veteranov proti favorizirani Španiji. Druga tekma pa se je končala po predvidevanju, in sicer z zanesljivim uspehom Sovjetske zveze proti Italiji.

Italija je proti Sovjetski zvezi začela dobesedno katastrofalno in je po prvem polčasu zaostajala že za 33 točk, ter je bila prav neobogljena proti Sabonis, Kurtinatisu, Homicijusu in ostalim. V drugem polčasu se Sovjeti niso več tako naprezali in »azzurri« so poraz obdržali v dostojnih mejah. Za tretje mesto se bodo torej pomerili s Španijo.

NA 10. STRANI

POSKUSNE VOŽNJE ZA VN KANADE

Alboreto pred vsemi

NA 10. STRANI

● V Celovcu

NADALJEVANJE S 1. STRANI

sebi dovoljšen angažma in ni treba, da pisatelj sega vselej na področje dnevne politike, to naj bi veljalo tudi za manjšinskega pisatelja: če piše v svojem materinem jeziku dela svojemu narodu prav gotovo uslugo. Angažma sam na sebi in agitacija seveda nista še porok za umetniško veljavno stvaritev.

O tem je torej včeraj popoldne tekla beseda v Mladinskem domu, kjer so se zbrali pisatelji iz Romunije, Slovenije, Madžarske, Gradišanskega, Nemške demokratične republike in Koroške, pa tudi z Dunaja. Razprava je v imenu organizatorjev (Slovenske prosvetne zveze v Celovcu, Društva slovenskih pisateljev v Avstriji, Slovenskega Pen Centra v Ljubljani in koroškega Pen kluba) vodila Helga Mračnikar, ki je opozorila tudi na dvoumno izbiro nekaterih, ki hočejo biti popolnoma dvojezični in tudi svoje pisanje podreajo dvema jezikoma.

Večerna debata pa je zaobjela specifično in ozko definirano temo: Avstrijska nacija — s Slovenci ali brez Slovencev. O tem so spregovorili publicisti, novinarji, raziskovalci in pisatelji.

MARIJ ČUK

Pomembno potovanje predsednika indijske vlade v ZDA

RAJIV GANDHI POTRDI V AMERIŠKEM KONGRESU NEUVRŠČENOST INDIJE IN ZAVZETOST ZA MIR

WASHINGTON — Napredek in dobrobit sveta zahtevata predvsem mir, pravega miru pa ni mogoče zagotoviti brez povečanih naporov za razorožitev in za tesnejše mednarodno sodelovanje na gospodarskem področju. S temi besedami je indijski ministrski predsednik Rajiv Gandhi pred sinočnjim nagovoril ameriški kongres in s tem ponovil misel, ki jo je na istem mestu izrekel njegov ded Javaharlal Nehru pred 36 leti.

»Smo proti polarizaciji sveta na vojaške bloke,« je rekel Gandhi in poudaril, da se zunanja politika njegove države drži načel neuvrščeni in miroljubnega sožitja. Glede oboroževalne tekme je dejal, da ima Indija »globoke pomisleke v zvezi s poskusi militarizacije vesolja«. Ko je govoril o načelu nevmesavanja v notranje zadeve tujih držav, je pozval na spoštovanje »neodvisnega in neuvrščene Afganistana«, s čimer je izrazil nasprotovanje tako do sovjetske intervencije v tej državi, kakor tudi do ameriške podpore afganistanskim gverilcem.

Predsednik indijske vlade, ki se mudi v ZDA na 6-dnevni obiski, se je že pred govorom v

kongresu sestal z ameriškim predsednikom Reaganom. Med obiskom so uvedli stroge varnostne ukrepe, saj so pred nekaj tedni odkrili, da je skupina Sikhov pripravljala na Gandhija atentat, ko sta se državnik pogovarjala, pa je več sto Sikhov priredilo protestno manifestacijo pred Belo hišo. Nanašajoč se na separatistične pojave v Indiji, je Reagan poudaril zavzetost ZDA za enotnost indijske države, sicer pa izrazil pripravljenost na večje gospodarsko in tehnološko sodelovanje. Tudi Gandhi se je izrekel za povečanje sodelovanja med Indijo in ZDA, a ni popustil glede dobrih odnosov med New Delhijem in Moskvo, ki so Amerikancem pravi trn v peti najmanj 20 let. Ob izbruhu indijsko - pakistanske vojne leta 1965 so se namreč ZDA postavile na stran Pakistana in mu nudile raznovrstno pomoč, tudi v orožju, kar delajo še danes. Zadnji sporazum med ZDA in Pakistanom predvideva za 3,2 milijarde dolarjev takšne pomoči, do katere zdaj prihaja predvsem zaradi sovjetske zasedbe Afganistana.

Gandhi je v pogovoru z Reaganom odkrito povedal, da se ne strinja z omenjenim izvozom a-

meriškega orožja v Pakistan, s katerim je Indija še vedno v slabih odnosih. S svojim obiskom pa je že dosegel pomemben rezultat, in sicer odpravo ameriškega embarga za prodajo orožja Indiji, ki je začel veljati pred 20 leti. Odtlej je Indija v glavnem kupovala orožje od SZ, kar seveda ne more biti brez pomena za njegovo politiko.

Toda indijski ministrski predsednik bo s svojim potovanjem v ZDA dosegel pomembne rezultate tudi kar zadeva sodelovanje med državama na gospodarskem in tehnološkem področju. Tako je med drugim predviden podpis sporazuma o izvozu ameriške telekomunikacijske tehnologije v Indijo, prav tako pa tudi kmetijskih strojev. V okviru tega sodelovanja so Gandhiju izročili tudi vabilo, naj se indijski astronomi udeležijo poleta vesoljske ladje »Shuttle« prihodnje leto. Ob tem velja spomniti, da je lani neki indijski vesolec že poletel v vesolje v okviru sovjetskega vesoljskega programa. Skratka Washington jasno kaže, da želi izboljšati odnose z Indijo, in zdi se, da je našel v Rajivu Gandhiju pravega sobesednika.

Med sprejemom in razgovorom z državnim poglavarjem na Kvirinalu

Predsednik Pertini vidno prevzet ob petju našega Tržaškega okteta

RIM — Slovenska pesem je v kratkem presledku v četrti deli drugi odmevala v avdiencijskem salonu predsednika italijanske republike Sandra Pertinija na Kvirinalu. Prvič mu jo je zapel Mladinski pevski zbor Glasbene matice, drugi Tržaški oktet, kateremu je predsednik Pertini z velikim pozornostjo namenil skoraj uro svojega dragocenega časa ne le za petje, pač pa tudi za sproščeni in simpatični pogovor, kakor zna to samo on, pa čeprav v teh dneh obremenjen z mnogimi državnimi obveznostmi.

Predsednik Pertini je člane Tržaškega okteta in njegove spremljevalce, med katerimi so bili senatorka Jelka Gerbec, ki je z zavzetostjo podprla oktetovo prošnjo za sprejem, predsednik Glasbene matice Adrijan Semen, oktetov stalni spremljevalec časnikar Jože Koren in oktetov prijatelj in večkratni gostitelj na italijanskih turnejah, Paolo Bonatti, ob vstopu v salon sprejel s stiskom rok in brez vsakršnih formalnosti povabil, naj posedajo okrog njega. Pozorno je poslušal uvodno predstavitev senatorke Gerbec, ki se je zahvalila za sprejem in poudarila, da Slovenci, ki živimo v mejah italijanske republike, visoko cenimo predsednikovo odkrito in brezkompromisno zavzemanje za družbeno pravičnost, za mir in enakopravnost med narodi in da spoštujemo v njem osebnost, ki je vse svoje življenje in svoj politični boj namenila demokraciji in svobodi.

Po uvodni Gallusovi »Quam pulchra«, katere izvedbo je predsednik Pertini večkrat spremljal z izrazi odobravanja, je v imenu okteta in Glasbene matice naslovil predsedniku Pertiniju pozdrav Boris Pangerc z uvodnimi besedami v slovensčini: »Izražamo Vam, gospod predsednik, naša goreča čustva in živo hvaležnost za čast, ki ste nam jo izkazali s tem sprejemom,« je dejal in nato na kratko predstavil oktet in njegovo poslanstvo: s pesmijo nositi doma in na gostovanjih po Italiji in Jugoslaviji poslanico miru, bratstva in sožitja v duhu izreka, da »kdor poje, slabo

ne misli« in »pesem ne pozna meja«. Pertini ga je tu prekinil z odobravnjem in svojim soglašanjem, potem po se je vidno iskren razgovoril o svojih srečanjih s pokojnim jugoslovanskim predsednikom Titom, za katerega je dejal, da je zelo cenil, da je bil velik človek, državnik in borec za svobodo in za mir. Obudil je tudi svoje spomine na sodelovanje med jugoslovanskim osvobodilnim gibanjem in vodstvom odpornosti v Severni Italiji.

Temu delu res pristranskega in toplega predsednikovega posega je oktet dodal Pahorjevo partizansko žalostinko »Nov cvet« in potem še režijansko »Da jôra ta Čaninuava« v Merkujevem zapisu in Vrabčevu uporniško »Tolmin« s predhodno ustreznim razlagom umetniške vodje okteta Janka Bana.

»Slišal sem že mnogo zborov, vseh so mi ruski in naši italijanski, toda takega, tako dobrega kot je vaš, še ne,« je komentiral Pertini, vidno prevzet in zadovoljen.

Razgovor se je potem zasukal na glasbo in posebej na eno od še neresenih vprašanj, ki bremenijo glasbeno življenje naše narodnostne skupnosti, namreč podržavljenje glasbene šole Glasbene matice, ki se nikakor ne uresniči. O tem je spregovoril predsednik Glasbene matice Adrijan Semen, Pertini pa je reagiral tako, da je kar pred vsemi prisotnimi zavrtel telefonsko številko ministrstva za šolstvo in poklical ministrico Falcucci. Ni je bilo, toda zagotovil je, da se bo za zadevo zanimal in si kar na list zapisal potrebne podatke.

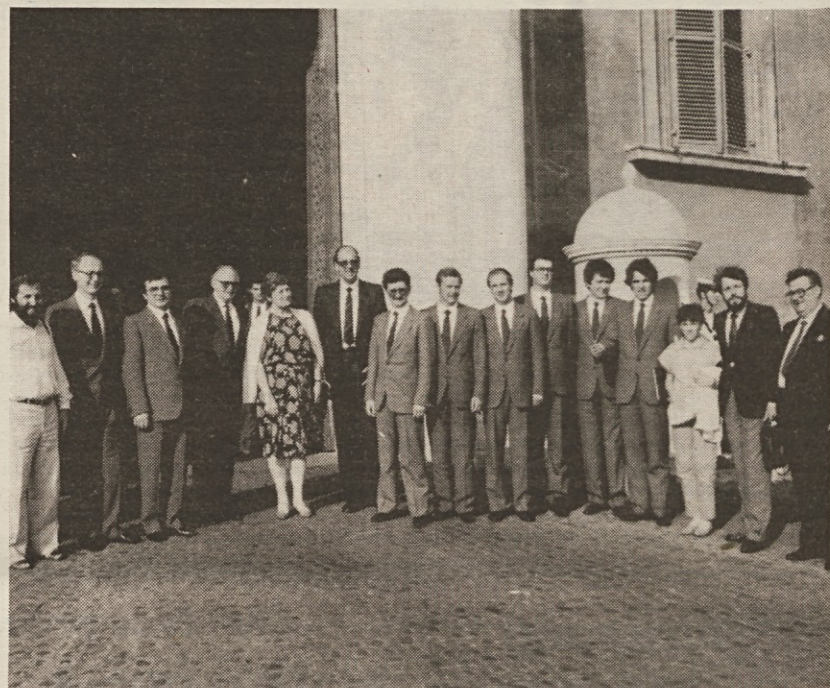
Srečanje, preprosto brez vsakršnih formalističnih spon, človeško pristrano, se je bližalo h kraju. Predsednik Pertini se je še poimensko seznanil z vsemi člani okteta in spremljevalci, nekoliko plašno Banovo hčerko pa je očetovalsko poklical: »Pridi, daj mi poljubček...« Še enkrat smo lahko predsedniku segli v ponujeno roko in ko smo odhajali s Kvirinala obogateni z osebnimi kontaktom z njim, smo se še bolj zavedli, kako izjemen člo-

vek je Pertini.

Tržaški oktet je Pertiniju v spomin na svoj obisk poklonil delo naše umetnostne obrtnice Bogomile Doljakove in sklenico pristnega dolinskega tropinca, Pertini pa se je rade volje vpisal v oktetovo spominsko knjigo.

Svoje kratko bivanje v Rimu je Tržaški oktet sklenil v večernih urah s koncertom v kolegiju »Slovenik«, kateremu so poleg rektorja dr. Maksimiljana Jezernika in slušateljev, prisostvovali tudi nekateri v Rimu živeči Slovenci, čeprav je bil koncert dogovorjen v zadnjem trenutku. Seveda pa je pesem v simpatični družbi odmevala še pozno v noč kot potrditev za oktet in njegove spremljevalce nepozabnega doživlja.

JOŽE KOREN

Tržaški oktet in spremljevalci pred Kvirinalom

(foto Janko Kovačič)

Večnamenski center za Jugoslovane v kratkem v gradnji v Avstraliji

LJUBLJANA — Delegacija Novega Južnega Walesa iz Avstralije, ki je bila gost Slovenske izseljenske matice, je končala obisk v Sloveniji. Gošnje so seznanili predstavnike izseljenske matice z namenom vlade Novega Južnega Walesa, da v Sydneyu zgradi center, ki bi bil največje etnično središče ne le v Avstraliji, ampak v vsem svetu. Poleg dvoran za prireditve, knjižnice in osebnih prostorov za pripadnike vseh jugoslovanskih narodov in narodnosti, pa načrtujejo tudi zidavo doma za ostarele, otroškega vrta, razstavnih prostorov, športnih objektov in podobno. (dd)

Več avtov »jugo-55« za Ameriko

KRAGUJEVAC — Predstavniki tovarne avtomobilov Crvena zastava in ameriške firme Jugo - Americ iz New Jerseyja so podpisali v Beogradu dolgočasno pogodbo o dobavi avtomobilov »jugo - 55« v ZDA v precej večjih količinah kot je bilo predvideno z lanskim sporazumom.

Prve količine avtomobilov bodo odpeljali v ZDA konec julija. Do konca leta bodo dobavili Američanom deset tisoč vozil tega tipa. V kragujevski tovarni izjavljajo, da so opravljena vsa dela v lastnih obratih in pri večini kooperantov za proizvodnjo teh avtomobilov. Ni pa še popolnoma urejeno vprašanje katalizatorskih izpuhov, posebnih vpenjačev in še nekaterih uvoženih delov. Če bo to vprašanje urejeno, bodo proizvodnjo avtomobilov »Jugo - 55« začeli v dogovorjenem času. (dd)

Precedens v Južnem Tirolu

SVP in KPI skupaj v občinskem odboru

BOCEN — V mali občini Postal blizu Merana, ki jo po večini naseljujejo pripadniki nemške narodnostne skupnosti, je Južnotirolska ljudska stranka (SVP) pristala na zavestništvo s KPI, kar pomeni za Južno Tirolsko zgodovinski precedens. Ker je na upravnih volitvah z dne 12. maja lista KD bila zaradi formalne napake predlagatelj razveljavljena, je SVP pri sestavi občinskega odbora, v katerem morata po statutu biti dva Italijana, morala izbirati med 3 svetovalci MSI in po enim PSI in KPI. Odločila se je za zadnja dva, v čemer vidi »Dolomiten« zgodovinski kompromis, ki da je neizbežljiv in ga je treba likvidirati z novimi volitvami.

NEW YORK — Poročila o tem, da sta Mednarodni denarni sklad in Argentina »po težkih pogajanjih«, ki so trajala več mesecev, naposled podpisala sporazum, po katerem bo Argentina dobila nov kredit v višini 1,2 milijarde dolarjev, ter da kljub zapletom napredujejo tudi pogajanja med največjim svetovnim dolžnikom Brazilijo in predstavniki Mednarodnega denarnega sklada o odobritvi novega posojila, v krogu največjih ameriških bank v New Yorku omenjujejo kot znak, da se denarna kriza vsaj začasno pomirja.

Brazilija s približno 108 milijardami dolga in Argentina z okoli 48 milijardami zunanjih dolgov, sodita med najtežje dolžniške primere, Argentina pa po ocenah nekaterih največjih ameriških bank, tudi med države, ki praktično nimajo izgledov, da bi poravnale svoje mednarodne denarne obveznosti. Kljub nevarnosti, da bo zaradi večletnega zniževanja življenjskega standarda prebivalstva v obeh državah prišlo do novih socialnih pretresov, je Mednarodni denarni sklad diktiral »nadaljnje zatiskanje pasu«. Vlada v Rio De Janeiru

Težki pogoji za nov kredit Mednarodnega denarnega sklada Argentini se obeta trnova pot za izhod iz velike zadolženosti

je morala pristati na oster protiinflacijski program, ki naj bi sedanjo rekordno inflacijo (ta divja trenutno po stopnji 1010 odstotkov na leto) do aprila prihodnjega leta zbil na 150 odstotkov. Argentinci so morali pristati tudi na bistveno zmanjšanje denarne emisije (ocenjujejo, da je vlada s tiskanjem novega denarja pokrivala 25 odstotkov proračunskih potreb), na bistveno povečanje obrestnih stopenj, na omejitve naraščanja mezd, ki smejo dosega le 90 odstotkov inflacije in na to, da bo nad izvajanjem gospodarskih ukrepov bedela birokracija MDS.

Zadnji pogoj je postal neke vrste »železni zakon«, ki ga je direktor

Mednarodnega denarnega sklada Jacques Delorsier vsilil vsem dolžniškim državam. Socialna cena za podpis novega sporazuma, ki bo Argentini odprl vrata za pogajanja tudi z drugimi zasebnimi bankami o novih posojilih, bo zelo visoka in utegne po argentinskih internih ocenah ogroziti uspeh Alfonsinove stranke na novembrskih volitvah v spodnji dom parlamenta. V primeru, če bi bil predsednik ob večini v tem domu, se Argentini po splošnem prepričanju obeta novo obdobje politične nestabilnosti. Po ocenah iz tako imenovanih rizičnih študij, ki jih o največjih dolžnicah pripravljajo zasebne ameriške banke, je uspeh seda-

nega argentinskega protiinflacijskega programa odvisen predvsem od tega, ali se bo 18 mesecev stari Alfonsinovi vladi uspelo sporazumeti z vplivnimi peronističnimi sindikati, ki vidijo v politiki Mednarodnega denarnega sklada »glavni vir« sedanjih argentinskih gospodarskih težav.

Prvi ukrep, ki ga je vlada sprejela na pritisk UDS, istočasno, ko so v Washingtonu dajali pečat na sporazum, je bila 18-odstotna devalvacija argentinskega pesosa. Bila je največja v zadnjih dveh letih. Vlada je hkrati pristala tudi na »klasičen pogoj MDS«, to je, da bo v krajših intervalih devalvirala svojo nacionalno valuto, da bi tako povečala iz-

voz. Drug težak rez, ki čaka Alfonsina, pa je zmanjšanje državnega primanjkljaja (ta dosega trenutno 10 odstotkov bruto nacionalnega proizvoda) na 5 odstotkov. To bo poleg zadrževanja naraščanja plač najtežji ukrep, saj bo skrajšanje državnega proračuna za približno 10 do 12 odstotkov, oziroma zmanjšanje socialnih programov, prizadelo predvsem delovne sile, ki so že doslej nosili najtežje breme. Argentini se torej obeta težko gospodarsko leto.

Konec tega tedna naj bi argentinska vlada, če bo šlo vse po sreči, podpisala z baselsko Banko za mednarodno poravnave tudi novo premoštevno posojilo v višini 450 milijonov dolarjev, ki naj bi ji olajšali odplačilo obresti. Argentini, ki že 6 mesecev ni poravnala nobenih obresti, se je samo na ta račun nabralo 1,2 milijarde novih dolgov. V primeru, če bo argentinski sanacijski program stekel in če bo poravnala vse obveznosti, se bodo jeseni začela nova pogajanja za Mednarodnim denarnim skladom, za reprogramiranje približno 14 milijard argentinskih dolgov.

UROŠ LIPUŠČEK

V Črnem vrhu uspešen seminar za slovenske zamejske pravnike

V Črnem vrhu nad Idrijo je bil od 6. do 8. junija VII. seminar za slovenske pravnike iz zamejstva, ki ga je tudi tokrat organizirala Zveza društev pravnikov v gospodarstvu Slovenije. Seminarja se je udeležilo lepo število odvetnikov, pravnikov in študentov prava iz Italije in Avstrije.

Po uradni otvoritvi v četrtek, 6. junija, na kateri sta spregovorila predsednik Zveze Franci Gerbec ter organizacijski tajnik Jožko Žiberna, se je seminar nadaljeval dan kasneje s predavanjem dr. Savina Jogana, delegata v Zveznem zboru Skupščine SFRJ in predsednika Sveta za slovenski jezik pri SZDLS, na temo »Ustavna ureditev enakopravnosti uporabe jezikov narodov in narodnosti v SFRJ«. Predavatelj je izčrpno analiziral stanje glede uporabe jezikov na zvezni ravni, v zvezni skupščini, v zveznem izvršnem svetu in zveznih upravnih organov v carinski službi, v zveznem sodstvu, v oboroženih silah, v mednarodnih pogodbah itd. ter odkrito opozoril na razna nesoglasja med normativnimi predpisi in njih praktično izvedbo.

Nato je o dvojezičnem sodnem poslovanju v Prekmurju spregovoril Ferenc Hajoš, vodja enote temeljnega sodišča v Lendavi, ki je obogatil svoja izvajanja s celo vrsto podatkov o konkretni uresničitvi pravice do uporabe madžarskega jezika. Zanimiva je tudi razlaga kriterija določanja dvojezičnega območja: edini kriterij je avtohtonost prebivalstva madžarske narodnosti, ne glede na število. Na omenjeni kriterij je opozoril tudi magister Aldo Gregorič iz Izole, ki je govoril na temo »Dvojezično poslovanje v upravi na obalnem območju«. Dejal je, da je italijanska narodnost

deležna posebnih pravic, to je popolnoma razumljivo, saj mora biti skrb večine, da se manjšina ne asimilira. Oba predavatelja, iz Lendave in Izole, sta obenem prikazala bogato dvojezično dokumentacijsko gradivo.

O trenutnem stanju glede rabe slovenskega jezika na sodiščih na narodnostno mešanem ozemlju v Italiji in Avstriji sta podala poglobljeno in strokovno informacijo predsednik društva Pravniki, honorarni sodnik odv. Jan Godnič iz Trsta in dr. Brunnik iz Koroške, ki opravlja sodniško funkcijo v Železni Kapli in Borovljah. Iz njunega izvajanja je bilo razvidno, da je raba slovenščine v Italiji in Avstriji še vedno zapostavljena. V zvezi s tem je odv. Godnič opozoril tudi na nujnost primernega kadrovanja, za kar bi morale skrbeti vse naše manjšinske organizacije. V razpravi so med drugim sodelovali odv. Tischler in Zwittler iz Koroške ter tajnik društva »Pravniki« odv. Štoka iz Trsta, ki je podčrtal pomembnost tehnoloških inovacij v odvetniškem in sodniškem poklicu ter se zavzel za čimprejšnjo izdajo pravnega terminološkega slovarja v italijanskem in slovenskem jeziku.

Na obisku predsednika idrijske občinske skupščine je sledilo predavanje predsednika Zveze društev pravnikov v gospodarstvu Slovenije in delegata v Zveznem zboru SFRJ Francija Gerbeca o predlogih za novo ureditev ekonomskih odnosov Jugoslavije s tujino. Gerbec je svoje izvajanje začel s prikazom ekonomskega sodelovanja s tujimi partnerji v obdobju 1963 - 1980, ko je bilo podpisanih 199 pogodb, in analiziral pozitivne ter negativne aspekte tega sodelovanja.

Drugi del predavanja je bil posve-

čen novim zakonom v ekonomskem sodelovanju s tujino, s posebnim poudarkom na zakon o vlaganju sredstev tujih oseb v domače organizacije za uženega dela, ki dopušča tujim partnerjem večinsko participacijo v domačih podjetjih.

Zaključni dan seminarja se je začel s predavanjem prodekana ljubljanske pravne fakultete dr. Alenke Šelih, ki je celovito prikazala pravni študij in pravno prakso v Sloveniji.

Po dr. Šelihovi je prevzel besedo mag. Silvo Devetak, direktor Inštituta za narodnostna vprašanja, ki je predaval o mednarodnopravnih pogledih položaja narodnih manjšin. Mag. Devetak je najprej podal zgodovinski oris reševanja manjšinskega vprašanja na mednarodni ravni, ki je bilo prvič sistematično obravnavano v sklepu Društva narodov. Poudaril je, da se diskusije o mednarodnopravni zaščiti manjšin kljub precejšnjim oviram in konfliktom, nadaljujejo in razvijajo v raznih organih OZN. Svoje predavanje je zaključil z ugotovitvijo, da je v zadnjih letih opazil neko splošno oživitve etničnih gibanj v Evropi in v svetu.

V zaključnih, priložnostnih pozdravih sta odv. Škerlj iz Trsta in odv. Zwittler iz Celovca opomnila prisotne na prizadevanja slovenskih manjšin v Italiji in Avstriji za doseg lastnih narodnostnih pravic ter na vrsto neresenih vprašanj.

Seminar je bil gotovo uspešen zaradi številne udeležbe in kakovosti predavanj, ki so se zvrstila v teh dneh. To potrjuje pomembnost tega vsakoletnega že tradicionalnega srečanja pravnikov iz zamejstva in Slovenije ter nujnost, da se ti stiki še okrepijo.

(rarpas)

V Kočevju srečanje jamarjev iz treh dežel

KOČEVJE — Okrog 150 jamarjev se je v soboto in nedeljo udeležilo 5. srečanja jamarjev iz Furlanije Julijske krajine, Koroške in Slovenije v Kočevju. Gre za nadaljevanje pobude, ki so jo pred dvema letoma začeli Kraški krti, jamarsko društvo, ki deluje v okviru Slovenskega planinskega društva v Gorici.

Udeleženci — bili so prisotni predstavniki štirih jamarskih klubov iz Furlanije - Julijske krajine, treh jamarskih klubov iz Slovenije in enega jamarskega kluba iz Avstrije, so se pogovarjali o nekaterih skupnih pobudah ter o tem, kako še bolj razširiti povezovanje in sodelovanje med raz-

ličnimi klubi, ki delujejo na področju raziskovanja podzemlja. Na srečanju so poudarili potrebo, da se dosedanje oblike sodelovanja še bolj razširijo in da se k sodelovanju pritegnejo, poleg že sodelujočih klubov, še nova društva in organizacije.

Medtem ko je bil prvi del srečanja v glavnem namenjen pogovoru, so si udeleženci v nedeljo ogledali nekaj zanimivosti Kočevja in tudi nekaj jam na ožjem območju, ki je sicer s temi kraškimi pojavi zelo bogato. Naj omenimo, da je udeležence srečanja sprejel in pozdravil tudi predsednik kočevske občinske skupščine. (V. K.)

Danes solinarski praznik

PIRAN, PORTOROŽ — Poleg solmorskega prazniča, ki se bo danes, v soboto, 15. junija, začel na piranskem Tartinijevem trgu že ob 15. uri in bo trajal pozno v noč, najbolj zabavno pa bo na igrah ob 19. uri, bodo v okviru prireditev ob 100-letnici portoroškega turizma v tozdu Avditorij pripravili še eno zanimivost, tako dnevni rally veteranov starih avtomobilov, ki se ga bo vsaj na štartu udeležilo 127 starih vozil iz petih držav.

Rally se bo začel v Lipici ob 14. uri in vsako minuto bo na pot odhru-mel en veteran. Prvi naj bi na Obalo prišel že okoli 15. ure in to na koprski Titov trg. Nadaljevali bodo skozi Izolo, Bernardin, Portorož in vožnjo končali predvidoma ob 18.30 na

kartodromu v Luciji. V nedeljo zjutraj ob 9. uri bodo organizirali še promenadno vožnjo od Lucije proti Piranu in nazaj in ob 10.30 začeli s predstavitvijo vseh vozil na portoroški pološčadi.

Kasneje bodo vsa vozila parkirali na pločniku vzdolž portoroške dvopasovnice, najstarejše vozilo je motor iz Madžarske in sicer laurin klement iz 1899. leta, ima motor 260 kubičnih centimetrov in 1,08 konjske moči. Najstarejši avtomobil pa je piccolo iz leta 1906, last tehničnega muzeja iz Bistre v Sloveniji. V Strunjano bo AMZS pripravila posebno vlečno vozilo za tiste, ki ne bodo zmogli klanca na Valetu, ta je menda najbolj zahteven od vseh med Lipico in Portorožem.

BORIS ŠULIGOJ

V nedeljo začetek 9. poletnih kulturnih prireditev v Postojni

POSTOJNA — Domače turistično društvo in turistični delavci bodo letošnje devedet pripravili poletne kulturne prireditev v Postojni, s katerimi želijo popestriti krajevno turistično ponudbo. Naj ob tem omenimo, da si vsako leto te prireditev ogleda skoraj 20.000 domačih in tujih turistov.

Letošnje prireditev bo odprla Folklorna skupina Karavanke iz Trziča, ki bo v nedeljo ob 10. in 15. uri nastopila na ploščadi pred Postojnsko jamo. 11. avgusta bosta pred Postojnsko jamo in nato pred hotelom Kras nastopili mladi folklorni skupini Planika in Mladi glas iz Toronta (Kanada), kulturne prireditev pa bodo 15. septembra sklenile folklorne skupine z osnovnih šol Zirovnica in Postojna ter vzgojnega zavoda Planina pri Rakeku. V okviru prireditev bodo vsako nedeljo pred Postojnsko jamo — in nekajkrat pa tudi v središču mesta — nastopile godbe na pihala iz ČSSR in Postojne ter folklorne skupine iz Novega mesta, Kranja, Škofje Loke, Nemilj, Preddvora, Sevnice, Celja, Ligojna, Borovnice in Beograda. 18. avgusta bo v počastitev 300-letnice rojstva J. S. Bacha imel orgelski koncert mojster Hubert Bergant, ki je sicer redni gost poletnih kulturnih prireditev v Postojni.

Svetovno znano Postojnsko jamo zadnja leta obišče letno okrog 800.000 ljudi — leta 1978 se je ta številka

približala celo že 900.000 — od tega je tri četrtine tujcev.

Postojnska jama je v resnici zlata jama, saj ji gre — kar je v sedanjem času redkost — odlično. Druga zlata jama pa so — kot trdijo v Turistično hotelski organizaciji Postojnska jama — spominki, ki so jih lani prodali za 80 milijonov dinarjev. Pri tem velja omeniti zelo široko izbiro spominkov, saj jih je na voljo kar 800!

J.O.

Zagrebski strokovnjaki Čikeš, Breyer in Ferék - Petrič so izumili in izdelali prototip za novo obliko kateterizacije srca in vstavljanje srčnega spodbujevalnika pod kontrolo ultrazvoka. Več kot tri leta so delali na tem izumu in rezultate svojega dela objavili v 25 znanstvenih člankih, od tega kar 20 v tujini, kar je izzvalo v medicinskih krogih veliko zanimanje. Izumitelje so že povabili na predavanje na harvardsko kliniko Mayo,

University of California v San Francisco in Los Angelesu.

Izum zagrebških znanstvenikov so patentirali z enajstimi patenti doma in v ZDA. Neka kalifornijska in avstralska družba sta že izdelali po njih-nih patentih prve ultrazvočne katetre in elektrode za pacemakerje (spodbujevalnike). Skupina strokovnjakov je tudi dobitnica nagrade SR Hrvaške Nikola Tesla za pomembno znanstveno odkritje.

Kateterizacija srca je metoda v kardiologiji, ki jo uporabljajo že več let, vendar je bila doslej pomanjkljiva zaradi žarčenja bolnikov in zdravstvene osebe, saj so jo opravljali pod nadzorstvom rentgena. V srčno votlino so morali vbrizgati tudi kontraste joda. Šele ultrazvok je omogočil prikaz anatomije srca, vendar so zagrebškim strokovnjakom za dokončno diagnozo še vedno manjkali podatki o pritisku srca in nasičenosti s kisikom. Lahko so sicer na dvodimenzionalni sliki videli posamezne dele katetra, ni so pa mogli ugotoviti njegovega vrha.

Z novim izumom pa so vrh katetra z namestitvijo miniaturnega ultrazvočnega pretvornika tik pod vrhom naredili občutljiv za ultrazvočne valove. To je zelo pomembno tako za operaterja kot za posege, ki so močnejši s pomočjo katetra brez odpiranja prsnega koša v srčni votlini, kjer ni vseeno, v katerem predelu izmerijo pritisk in nasičenost s kisikom. Od te-

ga je odvisno tudi lokaliziranje holezisa.

Podobno kot v katetri so pomembne tudi elektrode srčnega spodbujevalnika. »Nova metoda ne bo omogočila le natančnega vodenja namestitve elektrod srčnega spodbujevalnika na želeno mesto v srčnih votlinah, temveč tudi stalno ugotavljanje akutnih in kroničnih motenj v elektrostimulacijskem sistemu«, je izjavil dr. Božidar Ferék - Petrič z zavoda za kardiovaskularno kirurgijo kliničnega centra Rebro v Zagrebu. Čeprav so srčni spodbujevalniki danes dovršeni, pa je pri njih še vedno edini »tehnološki vzrok nenadne smrti bolnika ta, ker se prelomi elektrovodni vodič. Z novim sistemom pa bodo lahko pravčasno odkrili motnje.

Dosežek zagrebških strokovnjakov bo imel nedvomno daljnosežne posledice v zdravljenju srca in nasplah v kardiologiji, kajti srčni kirurgi bodo pri operativnih posegih na odprtem srcu manj tvegali. O pomenu izuma priča tudi podatek, da bo skupina zagrebških strokovnjakov že letos jeseni nadaljevala svoje delo v ZDA.

Nova metoda je namreč kar desetkrat cenejša in za bolnika bolj preprosta. Pri njej ni nikakršnega žarčenja niti vbrizgavanja kontrastov joda. Novo metodo bodo lahko uporabljali tudi na kardioloških oddelkih drugih bolnišnic in ne le na klinikah.

J.O.

Tudi naši pevci v Stražišču

KRANJ — Danes bo v Stražišču (vas, ki leži tik starega središča Gorenjske, to je Kranja) tradicionalno srečanje pevskih zborov, na katerem bo sodeloval tudi pevski zbor Vasilij Mirk s Proseka - Kontovela. Poleg našega zamejskega zbora se bodo srečanja udeležili še zbori DPD »Svodoba« iz Stražišča pri Kranju, »Bratov Milavcev« iz Brežic in »Zarje« iz Železne Kaple s Koroškega. Omenjeni zbori so se namreč prvič srečali leta 1973 prav v Kranju in se tam domenili, da bo izmenično vsako leto eden od omenjenih zborov gostil prireditve.

Letošnje srečanje je torej 13. po vrsti in seveda kot za vsa ostala srečanja vlada tudi letos veliko zanimanje. Vsak zbor bo odpel po štiri pesmi. Zbor Vasilij Mirk se je za to priložnost odločil za naslednje skladbe in sicer: Mirkovo »Šumi potok šumi«, Vrabčevo »Sinoči me je dekle vprašalo«, Gobčevo »Vihar« in S. Mokranjca »I. Rukovet«. Prireditve, ki bo ob 19.30 v dvorani doma KS Stražišče bo sklenil združen nastop pevskih zborov, ki bodo skupno zapeli štiri pesmi in sicer Hajdrihovo »Jadransko morje«, Kernjakovo »Juhe, pojdimo v Škufčec«, Aljažovo »Triglav« in Gobčevo »Bratje zapojmo«, ki jo je omenjeni slovenski kompozit napisal ob 10. jubilejnim srečanju zborov, ki je bilo 3. julija 1982 v Brežicah.

B.R.

MIŠKO KRANJEC

Povest o dobrih ljudeh

25.

Marto sta srečala na dvorišču in Katica ji je sicer skopo, vendar z ljubezniho in skoraj vsa iz sebe povedala, kako je bilo. Toda ko je Kostrca prišel do besede, ni mogel prehvaliti Katicine in ni mogel opisati uspeha, ki ga je dosegla. Najši ni bila čista resnica, je vendar povedal, da so organistu spolzele solze po obrazu, ko je prenehala.

V veži sta srečala Ivana, ki ju je najbrž tudi že čakal, in ker sta stopila v Kostrčevo sobo, je stopil še on tja. Marte ni bilo h Kostrčevim, še vedno sta bila sprta.

Seveda mamici ni bilo treba mnogo pripovedovati in slikati, ne kak je bil sprejem, ne kako so začeli in kako se je nazadnje izteklo, niti kako sta morala sesti za mizo in je Katica jedla pecivo in je medtem Kostrca trčil z gospodom organistom; vsega tega ni bilo treba, da je mamica že bila vsa v solzah, ki ji jih tokrat ni mogel nihče zameriti.

Naj se je veselila! Saj se je vsakdo, kdor je bil

tako srečen, da je živel v samotni Kostrčevi hiši, kjer je živela tudi taka majhna deklica, kot je bila Katica.

»Vedno sem trdil,« je dejal Kostrca, »da bo iz tebe nekaj velikega.«

Kaj se je stari Kostrca opil, da govori take stvari? Kaj ne ve, da je Katica slepa?

A tega prepričanja je bila tudi Kostrčeva mamica, dokler Katica ni ustavila tega toka, ki bi bil skoraj zanesel še očeta Ivana:

»Slepa sem.«

To jim je zaprlo sapo in vsi so jo pogledali, kakor ne bi bili vedeli, da je res tako. Toda ustavilo jih je samo za hip, zakaj takoj nato je dejal stari Kostrca:

»Slišal sem, da se da temu odpomoči!« Kje je to slišal, ni vedel, niti ne, kako bi se dalo odpomoči, če je kdo slep. Vedela pa je za to skrivnost Kostrčeva mamica, ker je takoj rekla:

»Saj pravi sveto pismo, in to moramo priznati, da je božja beseda, ki se niti ne moti niti ne laže: In slepi bodo spregledali... Toda, če bi kdo še dvomil o tem, imamo nešteto prelepih zgledov in primerov, ko se je to res zgodilo. Ne samo da so se te vrste čudeži — in še vse večji — godili za časa, ko je živel Kristus, ko je hodil po svetu in ozdrav-

ljal ljudi, marveč so se taki čudeži obnavljali dan za dnem, leto za letom, vse od tedaj, kar je bil rojen naš Zveličar. Svete knjige, ki sem jih mnogo prebrala, govorijo bolj ko prepričljivo o tem in na vsaki strani sta zapisana vsaj dva različna čudeža, med katerimi se jih ne manjka takih, da so slepi spregledali. Samo moliti je treba mnogo in brezmejno verovati. Kaj pa je bogu, da ti da oči? Saj jih vsak dan daje milijonom ljudi. Potrebno je samo, da reče: Katica, spreglej, in že boš spregledala. Jaz zase že dolgo molim zate in tvoje zdravje in bom poslej samo še podvojila to molitev in ako mi boš pomagala z isto vero in vne-mo, se boš nekega dne začudila, ko si boš rekla: Kaj, ali res vidim? Glej, to je stara Kostrčeva hiša, z belimi stenami in s staro očrnelo streho, tam so njive, tam so gozdovi, tam zadaj je Mura, pod ne-bom letajo ptice in metulji in nad vsem je sinje nebo, z velikim žarečim soncem. Tako boš rekla nekega dne in boš mislila, da sanjaš. To pa ne bodo nikake sanje, temveč gola resnica.«

Vsi so poslušali prevzeti, celo Jožefa je ganilo in zdelo se je, da bo še sam začel verovati. Samo Katica je zmajala z glavo: »Ne, mamica, to se ne bo nikdar zgodilo. Zato ne, ker se ne more zgoditi. Zdravnik je rekel, ne oče, da ne bom nikdar več videla!«

Z umestitvene seje zgoniškega občinskega sveta

Budin: Nova uprava si bo prizadevala za čimbolj uravnotežen razvoj občine

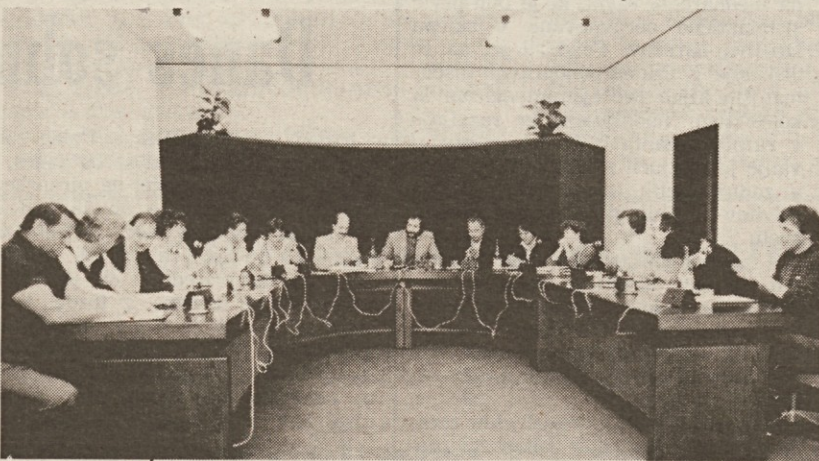
Popolno spoštovanje enakopravnosti in dostojanstva tu živčih narodov in družbeni razvoj občine ob spoštovanju ravnovesja med človekom in naravo. To so bile osrednje misli, ki jih je na krajšem četrtkovem umestitvenem govoru izrekel novoizvoljeni zgoniški župan Miloš Budin, ki je uvodoma izrazil zadovoljstvo, da je občinski svet tudi v novi mandatni dobi ohranil politične značilnosti prejšnje skupščine, »kar je jamstvo za nadaljevanje in za okrepitev dialoga in sodelovanja med Napredno listo in opozicijo SSK«. Občinski odbor bo upravljal brez nobenih diskriminacij, je podčrtal župan, v tesnem stiku s prebivalstvom v prepričanju, da zgoniška občina danes ne zaostaja za razvojem, kljub temu da je bila v vseh teh letih podvržena hudim zunanjim pritiskom. Zgoniška občina je zgodovinsko slovenska, gospodarsko gledano pa je v marsičem ohranila tipične kmetijske značilnosti, zato bo skrb nove uprave, je še dodal Budin, ovrednotiti to ekonomsko panogo.

V zvezi s tem je osnovnega pomena novi občinski regulacijski načrt, ki je bil izdelan na podlagi posvetovanja tako z opozicijo kot z občani, čeprav nekatere sile (Budin je izrecno omenil Svetovni sklad za naravo - WWF) skušajo z demagoškimi gesli prikazati zgoniško upravo kot sovraž-

nika narave in naravnega razvoja teritorija. Upam, da je vse to sad nesporazumov, je pripomnil župan, tudi zato, ker smo prepričani, da narava se ne brani samo z zaščitenimi področji, kot dela večkrat WWF, ampak s posegi, ki morajo imeti vedno pred sabo tudi potrebe človeka, ki živi na tem teritoriju.

Na to problematiko se je v svojem posegu navezal tudi svetovalec SSK Srečko Gruden, ki je spet izrazil nasprotovanje svoje stranke do naravnih parkov in do zaščitene področij na zasebnih zemljiščih ter dodal, da bo moral regulacijski načrt

prvenstveno odgovarjati potrebam in interesom domačinom, ki jim je treba dati vse možnosti, da lahko ostanejo in torej gradijo v domači vasi. SSK odločno nasprotuje načrtu za razširitev prosoške železniške postaje, kar bi sprožilo nova razlašanja in postavilo na prvo mesto svojega programa razvoj kmetijskih dejavnosti, zlasti vinogradništva in živinoreje. Večjo pozornost bo treba posvetiti vzdrževanju cest in cerkvenih objektov, je še podčrtal Gruden, pritiskati na pristojne organe za ukinitev vojaških služnosti in poseči pri KPP-ACT za spoštovanje slovenščine.

pismo uredništvu

Alkohol in mladina

Spoštovano uredništvo,

člani profesorskega zbora trgovskega tehničnega zavoda »Ziga Zois« iz Trsta in Gorice, zbrani na sklepni konferenci šolskega leta 1984 - 85, izražajo svojo globoko zaskrbljenost zaradi vedno večjega števila mladih, tudi učencev naših slovenskih šol, ki se predajajo pretiranemu uživanju alkoholnih pijač.

V zadnjih letih je bilo že opaziti stalno porast števila dijakov, ki so se predajali nezdravemu in škodljivemu kajenju tobaka (zlasti med dekleti), in kaže, da nekateri niso nedozetni niti za mamila; ob tem pa se je zdaj zelo povečalo število podatkov tudi o pijančevanju naše mladine.

Ker je ta pojav prišel vidno do izraza zlasti na nekaterih letošnjih valetih in podobnih priložnostih, kjer je pijanost dijakov presegla mejo dostojnosti, prihaja pa do pritožb tudi iz raznih organizacij, kjer se zbira mladina (tudi športnih). Člani profesorskega zbora menijo, da so dolž-

ni na to dogajanje opozoriti našo javnost, da bi se zavedala nevarnosti, ki grozi zaradi širjenja tega družbi nezdružljivega pojava.

Opozorilo velja staršem, vzgojiteljem in sploh vsem, ki se ukvarjajo z mladino, da bi s primerno skrbjo in ukrepi zavirali te duhu in telesu posameznika in vsej družbi škodljive razvade, zlasti ker se širi med mladimi, ki bodo morali jutri ne le prevzemati vlogo roditeljev in vzgojiteljev novih rodov, ampak tudi odgovorna mesta v naši narodnostni zamejski skupnosti in v družbi sploh.

Ob teh pojavih nikakor ne moremo ostati neprizadeti, ne kot starši, ne kot vzgojitelji, ne kot pripadniki naše narodnostne skupnosti in predvsem ne kot ljudje, saj so nositelji razvednotenja prizadevanj za vzgojo boljšega človeka in njegovega dostojanstva.

Profesorski zbor
trgovskega tehničnega zavoda
Ž. Zois

Kdaj bo tržaški svetilnik ponovno odprt obiskovalcem?

Včeraj je bilo v Gostilni pri svetilniku srečanje, ki so ga organizirali predsednik rajonskega sveta za Rožan, Barkovlje, Greta Candot, odbornik Tržaške turistične in letovišarske ustanove Alvis Barison in pokrajinski odbornik za turizem Cavichiolli, z namenom da obvestijo širšo javnost o poteku pogajanj za ponovno odprtje tržaškega svetilnika. Svetilnik, ki je bil enkrat poleg Sv. Justa in Miramarskega parka ena poglavitnih turističnih točk, je že vrsto let pod vojaško upravo, ki ga je seveda zaprla mnogim obiskovalcem. Tako je Trst izgubil pomembno atraktivno turistično točko, ki je že v letih 50 privlačila letno okoli 10 tisoč ljudi. Od leta 81 pa so se začele razprave o ponovnem odprtju svetilnika. Odbornik Barison je rekel, da je prejel že nešteto pism ljudi, kot so župan Richetti obrambni minister Spadolini in drugih osebnosti, ki so mnogo obljubljali, njihove besede pa so žal ostale le na pa-

pirju. Barison je dodal, da je svetilnik last vseh Tržčanov in ne vojaški teritorij in da mora to tudi konkretno postati. Nato je spregovoril odbornik Cavichiolli, ki je povedal, da je 25. marca, po približno letu dni odkar je poslal pismo na vojno luško poveljništvo iz Benetk, prejel odgovor v zvezi z odprtjem svetilnika. Poveljništvo se je strinjalo s ponovnim odprtjem, to pa pod takimi pogoji, ki so kratkoma nemogoči. Eden izmed pogojev je na primer, da bi obiskovalci sploh ne smeli na svetilnik, temveč bi se morali ustaviti le v bližini. Za šole velja tudi, da bi lahko obiskali svetilnik le dijaki od tretje srednje dalje.

Taki pogoji pa imajo iste posledice kot negativni odgovor, saj je med konkretnim »ne« in takimi pogoji prav malo razlike. Cavichiolli pa je še dodal, da se je zadnje čase obrnil preko političnih vez na odgovorne, da se zadeva čimprej razreši. Capetan Piz-

zarelo, ki je prisostvoval srečanju, je rekel, da se je osebno zanimal pri admiralu Agostinelliju za pospešitev birokratskih zadev za vojno mornarico. Agostinelli pa sporoča, da je pripravljen priti v Trst, saj ga odprtje svetilnika osebno zanima. Ob koncu srečanja je spregovoril odbornik Pacor, ki pa je razložil stališče tržaške občine, ki je do odprtja te zgradbe zelo nevtralna, tako da s tem v zvezi ne zavzema nobenih stališč. Spregovorili so tudi nekateri stari mornarji, ki so z ogorčenjem povedali, da se pod svetilnik ne more položiti niti venca v spomin na vse tiste, ki so umrli na morju in so zaželeni na svetilniku.

● V četrtek, 20. junija bosta G. Alpa in P. Zatti predstavila ob 18. uri v sejni sobi fakultete za ekonomijo in trgovinstvo novo revijo »La nuova giurisprudenza civile commentata«. Sodelovalo bo več strokovnjakov s tega področja.

Danes zadnji dan pouka z objavo učnih uspehov naših učencev in dijakov

Danes zadnji dan pouka

S tradicionalnimi šolskimi mašami se bo danes za naše učence in dijake zaključil pouk. Ob povratku v šole bodo izvedli za učne uspehe, naker se bodo zanje široko odprla vrata poletnih počitnic.

Zadnji dnevi so bili tako za dijake in učence kot tudi za učitelje in profesorje zelo naporni. Prvi so skušali izkoristiti še zadnje trenutke za morebitno izboljšanje ocen, drugi pa so imeli polne roke dela s pripravljanjem in pregledom redovalnic in z zaključnimi ocenjevalnimi sejami. »Referendumski prenos« jim je v tem pogledu še bolj zmešal štrne, saj se jim je delo zaradi volilne pavze hudo zavleklo in nakopičilo.

Po koncu pouka čakajo učence zadnjih razredov osnovnih, nižjih in višjih srednjih šol še zaključni izpiti. Letos se bodo zaključne preizkušnje začele takoj, že v ponedeljek.

Prav glede komisij, ki bodo sledile zrelostnim izpitom na višjih srednjih šolah, je prišlo v zadnjih dneh do zapletov. Potem ko je ministrstvo za šolstvo potrdilo sestavo komisij, so se nekateri profesorji odpovedali sodelovanju. Le-te je bilo treba na vrata na nos zamenjati z drugimi. Kot je javilo šolsko skrbništvo, so do včeraj dobili že vse zamenjave; odprto ostaja le še vprašanje enega člana komisije na trgovskem zavodu Zois.

Prireditvi pri Sv. Jakobu in v Devinu

Na šoli Cankar igra o Luni

Ob koncu šolskega leta, in sicer v sredo, 12. junija, je bila na srednji šoli Ivan Cankar pri Sv. Jakobu uprizoritev igrice Borisa Novaka »Mala in velika Luna«. Igra je zadnji del Nebesne trilogije; izšla je v knjižni izdaji lani, uprizorjena pa menda še ni bila. Pisatelj v njej upesnjuje otroško igrivost in ustvarjalnost: mala Luna je prispodoba otroka: hrepeni po tem, da bi čimprej odrasla. Ko pa odraste v polno Luno, okusi grenkobo odraslosti, stoji se ji po brezskrbni igri, zato se začne spet manjšati in se ponovno vrne v krajec svojega otroštva. Luna je edini večni otrok.

To zborovsko igrico so ob skupnem delu uprizorili dijaki 2. A razreda. Nekateri med njimi so že imeli izkušnje z recitiranjem in petjem, drugi pa so bili novinci. Vsi so zavzeto izpeljali svoje naloge. Dijaki sami so iznajdljivo okrasili improvizirani oder in sodelovali z glasbeno spremljavo. Razpoloženje je bilo, skratka, prijetno tako za igralce kot za gledalce, ki so ves čas napeto sledili dogajanju na odru. Precej zabaven in duhovit je bil zlasti prizor na ladji, ko sta se razgovarjala gusarski kapitan in gusarski krmar. Sproščeno in doživljeno nastopu vseh igralcev se je prilagajala tudi večkratna sprememba odrskega prizorišča, ki so jo izvedli učenci istega razreda z nalašč za to pripravljanimi deli, ki so jih sami izdelali. Na-

stopajoče dijake je pripravila prof. Helena Košuta.

Razstava in prireditve devinskih učencev

V četrtek, 13. junija, je bilo veselo tudi na devinski osnovni šoli. Učenci 3., 4. in 5. razreda so se predstavili staršem z razstavo ročnih del in s skoraj enournim prireditvijo. Presenetili so s svojim sproščenim in samozavestnim nastopanjem.

Mlajši so zaigrali igrico o Veseli nalogi. Anka je bila obupana zaradi težkih računov, pa je prišel skrat s svojo veselo družino števil in ji je pomagal rešiti naloge. Potem pa so starejši učenci prikazali, kaj se zgodi, če se papagajček nauči preveč govoriti. S šaljivo igrico Papagajček Koko so izvrstno zabavali občinstvo.

Na sporedu so bili še komentirani diapozitivi iz šolskega življenja. Med šolskimi učili je bil v rabi namreč vse leto fotoaparati, ki je spremljal razne pobude, prireditve in izlete. Novost so starši sprejeli s splošnim odobravanjem. Prireditve je bila pestro in dobro pripravljena. Za to imajo zaslug učiteljice Magda Svetlič, Sonja Kosmina, Jadranka Sedmak in Elena Vidali. Šolski zbor je povezoval vse točke sporeda z narodnimi pesmimi.

Ob zaključku pa je bila še predaja ključev, petega razreda četrtemu. Slovesna predaja, kot se spodobi šolarjem, ki končujejo prvo poglavje svojega šolanja.

V. T.

Priljubljena igrica Sneguljčica v šempolajskem otroškem vrtcu

Pred dnevi so v šempolajskem občinskem otroškem vrtcu pripravili zaključno prireditev. 19 malčkov se je predstavilo z igrico Sneguljčica, ki so jo otroci izvedli zelo pristrčno.

V igrici so se prav vsi izkazali, saj so se res vživeli v vloge. Med igranjem so zapeli več pesmic na to temo. Scene so bile okusno pripravljene; izdelali so jih otroci sami s pomočjo vzgojiteljice. Ob koncu so vsi nastopajoči podali še nekaj recitacij in pesmic.

Prisotne je prireditev prav pristrčno presenetila. Velika zasluga za njen uspeh gre vsekakor požrtvovalni vzgojiteljici Silvi Tretjak - Paulina.

Nekaj dni po prireditvi je šempolajski vrtec priredil enodnevn izlet z ladjo Dioneo v Piran, ki je žel veliko odobravanje vseh 55 udeležencev. Posebno za otroke je bil izlet enkratno doživetje, saj je bil zelo dobro organiziran. (D.S.)

Na sliki (foto Šemec): šempolajski otročki, ki so uprizorili igrico Sneguljčica.

Z jutranjega dela zasedanja o manjšinah v priredbi Inštituta Gramsci

Enakopravnost večine in manjšine je jamstvo za sožitje

Jutranji del zasedanja Inštituta Gramsci je bil posvečen izključno teoretičnim obravnavam manjšinskega vprašanja s štirimi zelo strokovnimi poročili, ki so vzbudila veliko pozornost občinstva, čeprav so bili nekateri posegi namenjeni izključno ljudem, ki zelo dobro poznajo to področje. Zelo dober, neke vrste uvodni poseg, je imel antropolog Carlo Tullio Altan s tržaške univerze, ki se je edini od jutranjih diskutantov specifično navezal na manjšinsko vprašanje.

Danes zjutraj se bo konferenca o manjšinah v hotelu Savoia nadaljevala ob 9.30 s poročilom Silva Devetaka, ravnatelja ljubljanskega inštituta za narodna vprašanja. Devetak bo govoril o etnični dimenziji kot dejavniku mednarodnega sodelovanja in bo pri tem izhajal iz izkušenj v italijansko-jugoslovanskih odnosih. Sledilo bo predavanje prof. Giorgia Conettija s tržaške univerze, ki bo govoril o pravnih aspektih manjšinskega vprašanja v luči določil in sporazumov.

Zasedanje inštituta Gramsci bo ob 12. uri zaključil senator neodvisne leve in univerzitetni profesor iz Bologne Gianfranco Pasquino, ki bo govoril na temo »Pravo, manjšine in današnja družba«.

nje v Furlaniji - Julijski krajini. Izhajajoč tudi iz študije Danila Sedmaka in Emidija Susica o tihi asimilaciji Slovencev je Altan nanašajoč se na našo skupnost podčrtal, da imamo Slovenci pred sabo tri možne družbene procese v odnosu do okolja in do večinskega naroda: zaprtje vaze, asimilacijo in aktivno integracijo. Prvi proces (zaprtje vaze) bi po Altanovem mnenju pripeljal v kratkem manjšino do izolacije tako od matičnega naroda kot od večine z možnimi izbruhi nacionalističnih teženj oziroma s priznavanjem narodne identitete kot absolutne vrednote, kot se npr. dogaja na Južnem Tirolskem. Zelo škodljiv in tudi za večinski narod negativni pojav predstavlja asimilacija manjšine, medtem ko je za Slovence v Italiji po Altanovem prepričanju najboljša »hipoteza« tako imenovana aktivna integracija večine z manjšino in obratno, ki preprosto stoji obeh skupnosti ob spoštovanju specifičnih kulturnih, zgodovinskih in družbenih identitet obeh narodov.

To kar dejansko manjka danes zlasti na Tržaškem. In prav Trst je po mnenju predavatelja šibka in problematična točka v odnosih med Italijani in Slovenci, tudi zato ker ima za sabo zelo kompleksno zgodovino in oster dualizem mesto-okolica, ki je v marsičem pokazatelj težav v odnosih med večino in manjšino. Altan seveda nima receptov za izhod iz tega položaja, po njegovem pa je edina pot za to v prej omenjeni aktivni integraciji, čeprav, da bo ta proces dolg in težaven, nima verodostojnih alternativ, kot nimata alternativ odprta meja in pretok družbenih odnosov med Italijo in Jugoslavijo.

Predavatelji na jutranjem delu včerajšnje konference

Z zornega kota evropske integracije je nato manjšinsko problematiko podrobno orisal nekdanji evropski poslanec PSI Gaetano Arfé z univerze v Firencah, ki je bil med pobudniki evropske karte za varstvo manjšin in ogroženih narodov. Govoril je o svojih izkušnjah v Strasbourg in dejal, da si zaščita manjšin v Evropi zelo težko utira pot, prvič, ker so ta vprašanja še vedno premalo po-

znana, drugič pa, ker se hoče te probleme reševati preveč lokalistično in v ožjih državnih mejah. V mnogih državah (tudi v Italiji) niso še znali potegniti ostre ločnice med nacionalizmom in patriotizmom, ki sta dva povsem ločena, če že ne nasprotna pojava, kar ustvarja zmešnjave in pospejuje zaostrelost odnosov med skupnosti. Kljub vsemu pa je Arfé optimist in je prepričan, da lahko narodne in jezikovne manjšine odigrajo še kako pomembno vlogo v procesu evropske združitve.

Sledilo je zelo strokovno predavanje sociolingvističnega profesorja Giuseppa Francescata s tukajšnje univerze, ki je podal zelo širok prerez raziskav in študij z manjšinskega področja, zlasti kako se otroci v predšolski in šolski dobi na narodnostno mešanih področjih soočajo z dvojezičnostjo. To predavanje je bilo namenjeno skoraj izključno poznavalcem tega področja in bilo je zanimivo tudi za nestrokovnjake, čeprav smo pričakovali, da bo prof. Francescato obogatil svoj poseg z nekaterimi čisto praktičnimi primeri morda iz tukajšnje stvarnosti. Jutranji del konference je zaključila prof. Silvana Schiavi z videmskega vseučilišča, ki je govorila o prisotnosti manjšin v vzgojnih sistemih in obžalovala, da šolski programi v naši deželi posvečajo zelo malo pozornosti oziroma, da skoraj prezirajo manjšinske posebnosti. (st)

V tržaškem novinarskem krožku predavanje o razmerah v Makaleju

V prostorih novinarskega krožka smo lahko v četrtek sledili predavanju in diaprozom Angela Regazza o humanitarni pomoči tako salezijskega reda kot tudi drugih verskih in laičnih skupin ter širše svetovne javnosti trpečim v Etiopiji. Prav A. Regazzo je bil eden prvih, ki je prišel na pomoč iz visoko industrijsko razvitih dežel v nerazviti Makale, ki se nahaja v Etiopiji.

Prva pomoč je v Makale prišla oktobra meseca, zaradi akutnosti problema so ti človekoljubi preko novinarja BBC obvestili o stanju na tem območju svetovno javnost in jo zaobmočju kakršnokoli a nemudno pomoč. Prve mednarodne pošiljke žive in prve šotore so tako dobili v Makaleju še isti mesec in tako formalni sedem urejenih šotorskih naselij s po osemsto do tisoč šotori. Do danes je bilo ustanovljenih petnajst bolnic in strokovna šola, kjer poučujejo osnove mehanike, zidarstva ter krojenja, salezijanci pa so tudi poskrbeli za svoje potomstvo z uvedbo noviciata v šole. Ustanovljena je tudi osnovna šola kot bolj proti masovni nepismenosti: v enem samem prostoru se uči naenkrat tisočpetsto

učencev razdeljenih v več razredov. Šola deluje seveda v izmenah. Prav tako se učijo kolikor toliko zdravi ljudje osnov kmetijstva, ki uspeva ob stalnem namakanju z od drugod pripeljano vodo. Ljudje dobivajo preprosto navodila iz osnove higijene, štirinajstletne mlade žene in njih soproge, pa sami župniki poučujejo o kontrolirani rasti družine.

Vendar kljub določenim vidnim napredkom problemi obstajajo: dnevno je potrebno najnujnejših stopetdeset ton živeža, zato da se omogoči življenje petinšestdeset tisočim domorodcem in sedemdeset tisočim emigrantom.

Sedmero v Makakeju obstoječih skladišč lahko nudi hrano le za mesec dni. Najmanj tolike važnosti je dobava pitne vode iz bližnjih obstoječih štirih črpališč vode, potrebam pa bi lahko zadostilo šele petnajst črpališč vode. Prav v te namene zbira RK iz Trsta denarna sredstva.

Problemi zdravja so na dnevnem redu; tako zaradi podhranjenosti, dehidriranosti kot tudi zaradi higiensko neustreznih razmer je nastala vrsta bolezni, katerih posledica je veliko-

krat smrt.

Močno je prav zaradi higienskih razmer (odprto stranišče za tisočdvesto ljudi) razširjena očesna nalezljiva bolezen, katere zadnji stadij je slepota, razširila pa se je tudi kolera, teh primerov je danes okrog dvatisoč. Poleg razširjenega tifusa grozi prebivalstvu, ki je po vladni akciji preseljeno na jug države, še malarija ter slaba zdravstvena in siceršnja pomoč. Vsak posameznik predstavlja neizmeren problem zase, tisočpetsto sirot, otrok brez staršev še posebej.

In vendar je potrebno kljub potrebam po takojšnji pomoči tem ljudem razmišljati na njihovo bodočnost: ta dežela je bila nekoč pokrita z gozdovi, ki so jih nepremišljeno trebili v škodo domačinov za tuj kapital, zemlja je rodovitna in klima naklonjena kmetijstvu, voda pa se nahaja pod zemljo v globini samih petintrideset do štirideset metrov. Kljub pesimistični sedanosti je prav zato upati na ustvarjalno in lepo prihodnost, saj v tej deželi grozdje rodi kar dvakrat letno, v dveh letih pa drevesa zrastejo štiri metre... seveda, če je voda.

Sindikati o referendumu in sklepu Confindustrie

Različni predlogi za boj proti preklicu premične lestvice

Enostranski preklic Confindustrie o premični lestvici je v središču razprav sindikatov tudi v naši pokrajini. Čeprav se vsi strinjajo, da je treba enotno nastopiti proti temu samovoljnemu ukrepu, pa se predlagani načini sindikalnega boja med seboj razlikujejo.

Tako se je včeraj sestalo tržaško tajništvo CGIL za industrijo in prevoze ter ocenilo sindikalno situacijo po referendumu in odločitvi Confindustrie. Ob tej priliki so tudi po vseh tovarnah razdelili lepak, s katerim obtožujejo vse tiste sile, ki povezujejo odločitev Confindustrie z dogodki pred referendumom in morebitno zmago »da«.

Po mnenju CGIL pa je do te odločitve Confindustrie prišlo že mnogo prej in ni bila odvisna od izida ljudskega glasovanja. CGIL tudi očita sindikatoma CISL in UIL, da nista pripravljena sodelovati v enotni borbi proti Confindustrii o ceni delovne sile in proti vladi glede zmanjšanja davčnih odbitkov in večjega zaposlovanja mladit.

CGIL poziva vse, da začnejo s takojšnjo akcijo za notranje pogodbe s poudarkom na plačah, organizaciji

dela, delovnem urniku in zaposlovanju. Da bi se bolj poglobili te probleme in jih razširili na vse kategorije delavcev je tržaški CGIL sklical za torek generalni svet CGIL. O istih problemih je včeraj razpravljala tudi deželni izvršni odbor sindikata UIL, ki je poudaril predvsem pomembnost uspeha »ne« na referendumu in pa obsodil nedavni sklep Confindustrie v zvezi s premično lestvico.

UIL poudarja velik politični pomen njihove zmage na referendumu in obenem obsoja KPI in komunistično komponento CGIL, ki naj bi bila po njihovem mnenju odgovorna za neenotnost sindikatov. UIL se tudi zavzema za obnovitev te enotnosti, vendar se mora pri tem upoštevati politično stanje po 10. juniju.

Tudi glede sindikalne borbe zaradi preklica premične lestvice se UIL ne strinja s predlogi CGIL in zagovarja kot edino možnost dogovore na državnih ravni med sindikati, vlado in podjetniki. Ob koncu zasedanja je izvršni svet UIL tudi poudaril, da se je z vso dobro voljo pripravljen srečati s predstavniki CGIL in CISL, vendar le na podlagi osnove in ciljev, ki jih oni predlagajo.

Od danes v Nabrežini praznik godbenega društva »Nabrežina«

Danes se bo na igrišču športnega društva »Sokol« v Nabrežini pričel dvodnevni tradicionalni praznik, ki ga prireja godbeno društvo »Nabrežina«. V okviru nocojšnjega kulturnega sporeda bi omenili ravno koncert domačih godbe, ki bo pod vodstvom kapelne Stanka Misleja med drugim izvajala motive iz programa s katerim se je predstavila na nedavnih gostovanjih v Sovodnjah (prejšnjo nedeljo) in v Sevnici (2. junija).

Osrednji del kulturnega programa pa bo nedvomno jutri popoldne: najprej (okrog 18. ure) bo nastopil Pihalni orkester »Svoboda« iz Anahovega pri Novi Gorici, ki ga vodi Franc Žižmond. Nastop omenjene glasbene skupine (ki deluje v okviru TOZD »Salonik«) pomeni nedvomno novost, saj je doslej gostovala pri nas zelo redkokdaj. Zatem bodo nastopili mladi plesalci tržaškega društva CIABS, ki se bodo predstavili s serijo standardnih plesov. Razporejeni bodo v tri skupine, plesne točke pa bo vsaka skupina izvajala ločeno.

Omenimo naj še, da bo prisotne oba večera zabaval narodno-zabavni ansambel »Pomlad«.

Družabno srečanje slavistov

Slavistično društvo Trst vabi vse člane in prijatelje, da se še enkrat

srečajo pred počitniškim premorom, tokrat na družabnosti, ki bo danes zvečer na kmetiji Radovič v Nabrežini. Zbiranje bo ob 8.30 na nabrežinskem trgu pred knjigarno.

Nocoj prireditve srednje šole S. Kosovel

Srednja šola Srečko Kosovel na Opčinah vabi prijatelje mladine in starše na prireditev, ki bo danes, ob 20. uri v Prosvetnem domu na Opčinah. Pel bo šolski pevski zbor, nato bo 50 dijakov nastopilo v celovečerni, posebej za to priliko napisani igri Leto obletnic. Sledilo bo nagajevanje najboljših v slovenščini in matematiki (dar sklada prof. Andreja Čoka in Hranilnice in posojilnice na Opčinah).

Natečaji za docente na srednjih šolah

Šolski sindikat CGIL obvešča, da bodo redni natečaji za docente na nižjih srednjih šolah objavljeni takoj po 15. juniju, medtem ko bodo natečaji za višje srednje šole okrog 25. junija. Podrobnejše informacije in obrazce dobijo zainteresirani na sedežu CGIL v Ulici Podares 8 vsak dan, razen sobote, od 17. do 19. ure.

Od danes na Padričah proslava 400-letnice obstoja vasi

Padriče proslavljajo štiristoto obletnico obstoja, v ta namen se bo odvijala vrsta kulturnih in družabnih srečanj pod organizacijo domačega KD Slovan, Godbene zadruge, SZ Gaja, odseka VZPI - ANPI in osnovne šole K. D. Kajuh. Začetek programa je namenjen osnovnošolski mladini, ki bo danes ob 15.00 poslikala tla vaškega trga. Tako bo vsem omogočen ogled tega ekstempora, ki kar kliče lepo vreme.

Zvečer, ob osmi uri, pa bo ob vodnjaku na padriškem trgu svečani govor z odkritjem kamnitega stola v spomin na tako pomembno obletnico obstoja vasi. Sledil bo zabavni program na igrišču Gaja ob zvokih ansambla Ottavia Brajka in ob dobro založenih kioskih.

Jutri, v nedeljo, je predviden že kar ob 8.30 balinarski in teniški turnir za ljubitelje teh dveh športov. Popoldne bo na športnem igrišču Gaja osrednja proslava, na kateri bodo poleg domačih osnovne šole K. D. Kajuh in pevskega zbora Slovan nastopili gostje Godba na pihala iz Šoštanj, pevski zbori PD Slovenec iz Borštna, KD Lipa iz Bazovice in KD Primorec iz Trebča.

Tudi v nedeljo bo za večerno zabavo poskrbel izolski ansambel Ottavia Brajka, ki veselih plesalcev ne bo razočaral.

Zaradi slabosti voznica zavozila v zid in bila pri priči mrtva

Domja, v višini podjetja Dino Conti, izgubila oblast nad avtomobilom in silovito zavozila v zidno ograjo omejenega podjetja. Udarci je bil tako hud, da je bila nesrečna voznica pri priči mrtva.

Karabinerji, ki so uvedli preiskavo o dogodku, domnevajo, da je Giovanninijeva po vsej verjetnosti zajela slabost in da je zaradi tega zavozila na desno. Po trčenju so motorni del avtomobila zajeli plameni, očividci pa so jih pogasili še pred prihodom gasilcev. Na kraj so prihiteli tudi reševalci RK, ki pa za mrtvi voznici niso mogli več pomagati. Vzroke smrti bo vsekakor ugotovila sodna obdukcija.

Važni obvestili šolskega skrbništva

Šolsko skrbništvo sporoča, da rok za vlaganje prošnje profesorjev za vključitev v redne pokrajinske le-

stvice habilitiranih in diplomiranih profesorjev zapade 29. junija.

Obenem šolsko skrbništvo opozarja, da 20. junija zapade rok za vlaganje prošnje za vključitev profesorjev v posebni seznam po čl. 25 ministrske okrožnice z dne 16. marca 1984.

Vse podrobnejše informacije nudi šolsko skrbništvo.

Razpis za stenodaktilografe v notranji upravi

V Uradnem vestniku št. 134, z dne 8. junija 1985, je bil objavljen javni natečaj z izpiti za 341 mest stenodaktilografa 5. plačilne stopnje v notranji upravi.

Prošnje na posebnih obrazcih (na razpolago so na prefekturi, soba št. 20) morajo prispeti na prefekturo v roku 30 dni od dneva objave v Uradnem vestniku. Podrobnejše informacije nudijo uradi na prefekturi vsak delavnik od 9. do 12. ure.

● Uradni vestnik št. 131, z dne 5. 6. 1985, je objavil urnike pismenih in praktičnih preizkušenj za tiste, ki so se prijavili na javni natečaj za mesta prevajalcev in tolmačev za španski, slovenski, ruski in arabski jezik v notranji upravi.

gledališča

VERDI
Spomladanska simfonična sezona '85
Danes, 15. t. m., ob 18.00, red B, štiri-
rinajsti koncert. Dirigent Andrea Gior-
gi; solisti: T. Stojat, H. Müller Moli-
nari. C. De Bartoli.

CANKARJEV DOM - LJUBLJANA
Velika dvorana
Jutri, 16. junija, ob 19. uri: Revija
folklornih skupin Slovenije.

Okrogla dvorana
Od jutri, 16., bo petka, 21. junija:
»VI. Vidmarjev memoriale« - Šahovski
turnir.

Velika dvorana Slovenske filharmonije
Danes, 15. t. m., ob 19.30: Beethovnov
komorni ciklus.

POLETNO
GLEDALIŠČE KRIZANKE
Od 21. do 23. t. m. ob 20. uri: 26.
mednarodni festival jazza. Sodelujejo
skupine: Vienna Art Orkestra, Paquito
d'Rivera Quintet, Big Band RTV Lju-
bljana, Quatebriga, Anthony Braxton
Quartet, Nana, Enrico Rava Quartet in
Julius Hemphill Yah Band.

kino

Ariston 17.30 — 22.00 »La rosa pur-
purea del Cairo«. Woody Allen.

Eden 15.30 — 22.10 »Piggy's for man«.
Prepovedan mladini pod 18. letom.

Fenice 18.00 — 22.00 »Star man«. Re-
žija J. Carpenter.

Excelsior 17.00 — 22.00 »Un fantasma
tra noi due«.

Nazionale Dvorana št. 1 16.00 — 22.00
»Madame Helene«. Prepovedan mladi-
ni pod 18. letom.

Dvorana št. 2 17.00 — 22.00 »Scuola
guida«.

Dvorana št. 3 17.00 — 22.00 »L'amico
silenzioso«. Za vsakogar.

Mignon 16.00 — 22.15 »Birdy, le ali del-
la libertà«.

Grattacielo 17.00 — 22.00 »Runaway«.

Capitol 17.00 — 22.00 »Rombo di tu-
ono«. Za vsakogar.

Vittorio Veneto 16.30 — 21.45 »Urla del
silenzio«. Za vsakogar.

Lumiere 16.00 — 22.00 »Fuga di mez-
zanotte«. Prepovedan mladini pod 14.
letom.

Alcione 16.00 — 22.00 »The Brothers«.

Radio 15.30 — 21.30 »La chiave del pia-
ceres«. Prepovedan mladini pod 18.
letom.

Sklad »M. Čuk«

priredi

DANES, 15. T. M., ob 20.00
v telovadnici v Repnu

KONCERT SLOVENSКИH LJUDSKIH IN UMETNIH PESMI

Sodelujeta: deklški pevski zbor
Glasbene šole iz Trebnjega in
tamburaški orkester osnovne šole
D. Kette s prilagojenim progra-
mom iz Novega mesta.

čestitke

Danes se na Bledu poročita **ALES**
ZETKO in **NINA**. Vso srečo jima že-
lijo prijatelji.

Danes se poročita

GRACIJELA NARDIN
in **LUCIANO REBULA**

Veliko sreče in razumevanja
jima želi

KD F. Venturini

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)
Ul. Rossetti 33, Ul. Roma 16, Ul. L.
Stock 9, Trg Valmaura 11, Prosek,
Zavljje.

(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Trg Goldoni 8, Ul. Belpoggio 4.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)
Trg Goldoni 8, Ul. Belpoggio 4, Pro-
sek, Zavljje.

šolske vesti

Učenci in učitelji osnovne šole F.
Milčinski na Katinari vabijo na raz-
stavo ročnih del, ki bo danes, 15. t. m.,
od 10. do 13. ure in od 17. do 20.
ure ter jutri, 16. t. m., od 9. do 13.
ure.

Osnovna šola P. Trubar in otroški
vrtec iz Bazovice vljudo vabita na
razstavo risb in ročnih del, ki bo
jutri, 16. junija, od 9. do 12. ure
in od 17. do 20. ure ter v ponedeljek,
17. t. m., od 9. do 12. ure.

Osnovna šola F. S. Finžgar in otro-
ški vrtec iz Barkovelj vabita na raz-
stavo ročnih del in likovnih izdelkov,
ki bo danes, 15., 17., 18., 19. in 20.
t. m., od 9. do 12. ure v šolskih pro-
storih.

Srednja šola S. Kosovel z Opčin vabi
starše učencev, znanke in prijatelje na
ZAKLJUČNO ŠOLSKO PRIREDITEV,
ki bo v Prosvetnem domu na Opčinah
danes, 15. junija, ob 20. uri. Ob tej
priliki bo tudi nagajevanje dijakov.

Osnovna šola J. Ribičič vabi na za-
ključno prireditev, ki bo danes, 15.
t. m., ob 11. uri v šolski telovadnici.

Celodnevna osnovna šola S. Gruden
Šempolaj - Slivno priredi jutri, 16. ju-
nija, v šolskih prostorih v Šempolaju
razstavo risb in ročnih del. Razstava
bo odprta od 9. do 12. ure in od 17.
do 20. ure.

včeraj-danes

Danes, **SOBOTA**, 15. junija

VID

Sonce vzide ob 5.15 in zatone ob 20.56
— Dolžina dneva 15.41 — Luna vzide
ob 3.15 in zatone ob 18.11.

Jutri, **NEDELJA**, 16. junija

JUST

Vreme včeraj: temperatura zraka 23,4
stopinje, zračni tlak 1013,2 mb rahlo
narašča, veter 4 km na uro jugovzhod-
nik, vlaga 71-odstotna, nebo pooblačeno,
morje skoraj mirno, temperatura morja
21,3 stopinje.

ROJSTVA, SMRTI IN OKLICI

RODILI SO SE: Andrea Schiavon,
Luca Schiavon, Manuela Medelin, Ste-
fano Lo Gatto, Elena Ordinarovich,
Sara Amoroso, Stefania Ferraresi, Lui-
gi De Santi.

UMRLI SO: 79-letni Nicola Cenna-
mo, 88-letna Valeria Maretti vd. Tati-
cek, 81-letni Giovanni Cumar, 44-letni
Gineto Pompei, 70-letni Giordano Ma-
horaz, 65-letni Guglielmo De Stefani,
85-letni Bruno Furlani, 76-letni Antonio
Chrevatin, 83-letna Domenica Ive.

OKLICI: uradnik Giovanni Santaniel-
lo in študentka Almerinda Rubino, u-
radnik Diego Ravaligo in frizerka Da-
niela Spincich, uradnik Paolo Fornar-
setti in uradnica Gabriella Cecchini,
mehanik Franco Stocovaz in uradnica
Corinna Gurian, uradnik Rocco Dema-
si in uradnica Rossana Marcon, zdrav-
nik Adriano Rinaldi in učiteljica Clau-
dia Tauri, komercialist Fabio Guida in
uradnica Estela Smokovic, carinar A-
lessandro Ellero in učiteljica Stella
Ricci, uradnik Sandro Benvenuti in
študentka Fulvia Vardabasso, industrij-
ski izvedenec Bruno Tessera in urad-
nica Maria Gabriella Cressa, trgovec
Enrico Scatigna in prodajalka Lorena
Petruzzi, uradnik Fabio Pizzi in urad-
nica Alessandra Tominz, mehanik An-
tonio Fiorot in natakarka Loredana
Tretjak, mizar Fabio Baldè in gospi-
dinja Rosanna Abbondanza, agent jav-
ne varnosti Dario Mucchiut in gospi-
dinja Tiziana Decleva, trgovec Alfredo
Procentese in uradnica Alessandra Mar-
chetti, hidravlik Walter Polissa in uč-
teljica Marina Breclj, šofer Claudio
Crepaldi in blagajničarka Annamaria
Dominici, podčastnik Vincenzo Vitale in
gospodinja Luisa Di Domenico, policijs-
ki agent Agostino Coiro in gospodinja
Lina-Angela Mucciolo, agent javne var-
nosti Francesco Colella in likarica Vin-
cenza Scarcella, agent javne varnosti
Giovanni Fucile in gospodinja France-
sca Oteri, šofer Valdi Prodan in gos-
podinja Debora Leonardi, finančni stra-
žnik Antonio Timpanaro in gospodinja
Giuseppa Calabrese, delavec Michele
Lillo in gospodinja Patrizia Vescovo,
delavec Gianfranco Krizmancic in urad-
nica Pierangela De Mezzo.

LEKARNE V OKOLICI

Boljunec: tel. 228-124, Bazovica: tel.
226-165, Opčine: tel. 211-001, Zgonik: tel.
225-596, Nabrežina: tel. 200-121, Sesljan:
tel. 299-197.

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

Mladinska skupina P. Tomažič obve-
šča, da bo redna vaja v ponedeljek,
17. t. m., ob 20.30 v Partizanskem
domu v Bazovici. Sledila bo seja od-
bora.

KD V. Vodnik - Dolina vabi na 4.
junjske glasbene in likovne večere. V
sredo, 19. t. m., ob 20.30 v Torkli od-
prtje **RAZSTAVE SILVE BOGATEC IN**
GABRIJELE OZBIČ. V petek, 21. t. m.,
ob 20.30 v cerkvi sv. Martina koncert
vokalno-instrumentalne skupine **NUOVO**
RICERCARE iz Trsta. Vabljeni!

SKD Barkovlje priredi jutri, 16. ju-
nija, pohod po barkovljanskih klancih.
Odhod izpred barkovljanskega društva
ob 9. uri. Vodil bo Edi Godnik.

OPZ in MPZ Zvonček, ženski zbor
Repentabor ter ansambel Burja vabijo
ob zaključku sezone na **SLAVNOSTNI**
KONCERT, ki bo jutri, 16. junija,
ob 20.30 na dvorišču Kraškega muzeja
v Repnu. Sledila bo predstavitev dela
slovenske zemlje v sliki in besedi »Tam
kjer sonce in burja valovita v morje
in kamen«.

KD VESNA

vabi

danes, 15. t. m., ob 20.30

v Dom A. Sirka v Križ
na

JUBILEJNI KONCERT DEKLIŠKEGA ZBORA VESNA

ob 10-letnici ustanovitve

TPK SIRENA

priredi

DANES, 15. t. m., s pričetkom
ob 20.30 v pomorskih prostorih v
Barkovljah

Himalajski večer

Časnikar Lojze Abram bo preda-
val in prikazal svoje diapozitive,
inž. Livij Pertot bo razstavljal
izbor svojih fotografij o pomemb-
nem podvigu tržaških alpinistov v
daljnem Nepalju.

Vabljeni člani in prijatelji!

Razstava fotografij Livija Per-
tota bo odprta do konca junija.

1585-1985

Vaše organizacije vabijo na

PROSLAVO 400-LETNICE PADRIČ

DANES, 15. 6.: ob 15. uri ex tempore za osnovnošolsko mladino; ob 20.
uri postavitve spominskega obeležja.

JUTRI, 16. 6.: ob 8.30 balinarski in teniški turnir; ob 17. uri **OSRED-**
NJA PROSLAVA — Sodelujejo: osnovna šola K. D. Kajuh, gostje
iz Šoštanja, pevski zbori PD Slovenec, KD Lipa, KD Primorec,
KD Slovan in Godba na pihala iz Šoštanja.

Oba večera **PLES** ob zvokih ansambla Ottavia Brajka iz Izole.
Delovali bodo dobro založeni kioski.

GODBENO DRUŠTVO »NABREŽINA«

prireja 15. in 16. junija 1985

PRAZNIK GODBE

na igrišču SOKOLA v Nabrežini

DANES, 15. junija: ob 17. uri otvoritev praznika; ob 18. uri kon-
cert domače godbe; od 20.30 do 24. ure ples z ansamblom **POMLAD**.

JUTRI, 16. junija: ob 16. uri otvoritev kioskov; ob 18. uri koncert
Pihalnega orkestra **SVOBODA** iz Anhovega pri Novi Gorici pod
vodstvom Franca Žižmonda; ob 19. uri nastop plesalcev društva
CIABS iz Tržiča; od 20.30 do 24. ure ples z ansamblom **POMLAD**.
Delovali bodo dobro založeni kioski s pristno domačo kapljico.
V primeru slabega vremena se praznik podaljša še v poned-
eljek, 17. 6.

razstave

V **TK galeriji**, Ul. sv. Frančiška 20,
je odprta razstava grafik **Vladimira**
Makua.

Danes, 15. junija, ob 18. uri bodo
v tržaški galeriji na Trgu Unità odprli
razstavo slikarja **Alferia Colauttija**.

V **galeriji Meduza v Kopru** je od-
prta razstava akademskega slikarja **Ga-**
brijela Stupice iz Ljubljane, ki bo od-
prta do 18. junija.

razna obvestila

Slavistično društvo **Trst** vabi na dru-
žabnost ob zaključku sezone, ki bo
danes, 15. t. m., ob 20.30 pri Rado-
viču v Nabrežini. Zbirno mesto na trgu
v Nabrežini (pred knjigarno). Pridite!

Zadruga Planinski dom Mangart vabi
vse člane in prijatelje na sestanek, ki
bo v ponedeljek, 17. t. m., ob 19. uri
v Gregorčičevi dvorani v Ul. sv. Fran-
čiška 20.

izleti

SPDT Trst obvešča, da je zbirališče
jutrišnjega izleta na Snježnik ob 6.15
pred tržaško sodno palačo (Foro Upi-
ano), odhod avtobusa pa ob 6.30. Ude-
leženci naj imajo s seboj veljavne
potne liste; hrana iz nahrbtnika!

mali oglasi

OSMICO je odprl v Ricmanjih Zdeno
Hrvač. Toči pristno domače belo in
črno vino.

PLESKAMO in barvamo kvalitetno.
Tel. 003865/54084.

PRODAM VW PASSAT 1300 letnik '78
v zelo dobrem stanju. Tel. 0481/32844
v uradnih urah.

DVOPOSTELJNO SOBO in kuhinjo za
počitnice ali vikend v Bovcu dajemo
v najem. Tel. 003865/86232.

PRODAM fiat 127 sport, letnik 1980,
prevoženih 58.000 km. Tel. št. 571-574
po 16.30.

DUŠAN MILIČ iz Repniča »Gašper«
ima osmico. Toči samo teran.

VINSKE BRATCE vabi Stanko Gruden
iz Samatorce 6. Toči črno in belo
vino ter reže domač pršut.

MARKET PRALNIH PRAŠKOV OPČINE
- Narodna 28, pri tramvajski postaji,
nadaljuje prodajo z ugodnimi cenami.

PRODAM parcelo z gozdom, 1.100 kv.
m. Tel. na št. 228-390.

WINDSURF fanatic-fun prodam. Tel.
na št. 040/421-515.

PRODAM mizarske stroje in mašinsko
orodje. Tel. 412-380.

IŠČEM večji travnik za košnjo. Tel.
na št. 040/631-962.

HONDO 400 four kupim. Telefonirati
zjutraj na št. 68-475 ali zvečer na
redakcijo Primorskega dnevnika —
Nadja.

Alfa 75.

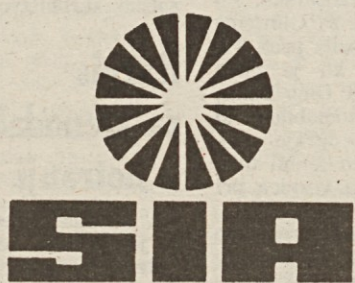
Kreativna vožnja

Želiš voziti z užitkom? Vabimo te na veliko
doživetje za volanom z novim avtom alfa 75

jutri, 16. junija, od 9. do 13. ure, Trg della Borsa

CARVAT — Ulica Caboto 22 (Ind. cona)

NUDIMO USLUGE ADMINISTRATORJEM
JAVNIH IN PRIVATNIH ZGRADB

- ◆ zidarska dela
- ◆ vodovodne napeljave
- ◆ električne napeljave
- ◆ termične napeljave
- ◆ čiščenje
- ◆ pleskanje
- ◆ sanacija ambientov

Ul. dei Porta 6/1 - 34141 T R S T - 040/772333

film - film - film

ureja kinoateljce

filmi na tv zaslonu

PASTIRCI - 1973
Režija: Franc Štiglic. Igrajo: Andrej Čevka, Miha Levstek, Bogo Ropotar, Ksenija Sinur in Jože Zupan. 1 V Ljubljana, danes, 15. junija, ob 17.10.

Mislimo, da je postal že prijeten običaj, za vas bralce in za nas, ki to rubriko urejamo, otvoriti naš filmski teden z naslovom iz »Retrospektive filmov Franceta Štiglica«, ki jo že dalj časa ponuja ljubljanski studio v slast in zabavo zaspani, sobotni popoldanski publiki.

Štiglicev filmski in televizijski opus je tesno povezan z (domačo) literaturo: Kosmač, Potrč, Tavčar, Bevk, Kranjec, Marodič, Seliškar in Ingoič. Tokrat se spoprijema, ob pomoči Andreja Hienga in Ivana Potrča, z literarnim svetom Franceta Bevka, ki sodi med najuspešnejše in najplodovitejše pisatelje naše mladinske književnosti. Potemtakem tudi literarna predloga ne rabi velikih predstavitev. Več ali manj, je vsem znana še iz šolskih klopi.

Filmska priredba, ki vizualizira boj za obstanek mladih junakov, mlilih bajtarskih najemnih pastircev, ne poverja socialnokritičnega jedra istonoslovljene povesti. Gre še dlje. Režiserjeva srečna roka dviga in odpira realistično dimenzijo krutosti v bolj romantično in lirčno podobo otroškega sveta.

LE NEVI DEL KILIMANJARO
»Snows of Kilimanjaro« - 1952
SNEG na Kilimandžaru

Režija: Henry King. Igrajo: Gregory Peck, Ava Gardner, Susan Hayward. Rete 4, v nedeljo, 16. junija, ob 20.30.

Režiserski veteran King, ki je začel z Incejem, je avtor slavnega »južnjaškega« filma Tol'able David (1921) in oddlej priznan avtor - obrtnik klasičnih del iz raznih žanrov. Med njegovimi boljšimi in bolj dogmatični filmi je tudi ta priredba Hemingwayeve novele z istim naslovom, ki spada v klasično zbirko Devetinsitirideset povesti. Kot v eksotičnem izvirniku, se počasi in sredi hiranja čustev in lajanja hijen odigrava medigra smrti, bolečnih hrepenenj in ne-močnih pustolovščin. Omeniti velja tudi odlični igralski podvig Gardnerjeve in Pecka, dveh svežih in značilnih obrazov petdesetih in tudi šestdesetih let.

LA CARROZZA D'ORO - 1952
Zlata kočija

Režija: Jean Renoir. Igrajo: Anna Magnani, Duncan Lamont, Riccardo Rioli, Edoardo Spadaro. RTB Barabara, v torek, 18. junija, ob 20.30.

»Zlata kočija« je eden izmed ključnih filmov Jeana Renoira, ker zajema motive iz mnogih drugih del in podaja predvsem iskrenost in ljubeznj in poslanstvo umetnika; to je film, ki je zgrajen po vzorcu kitajskih škafel, film o gledališču v gledališču. »Zlata kočija« je verjetno največji Renoirov film, vendar je bil sprejet zelo krivično s strani občinstva in kritike. Vsekakor pa gre za najbolj plemenit in prefinjen film, ki je bil kdajkoli posnet. Sama odmaknjenost in ljubeznivost, gracija in svežina. Anna Magnani je čudovita zvezda tega elegantnega filma, kjer so barva, ritem in montaža na višini Vivaldijeve glasbe.

Tako zaneseno je o tej sladki italijanski komediji govoril, pred kratkim umrli režiser (in kritik) francoskega novega vala, Francois Truffaut, ki je takole vzljudil ta zapozneli Renoirov cvet, da je po njem imenoval svojo lastno produkcijsko hišo »Les films de la Carrosse. Truffaut je pustil za sabo, poleg številnih

filmov, dve čudoviti in nadvse koristni knjigi. Slavni intervju s Hitchcockom in zbirko kritik najbolj priljubljenih filmov, ki je izšla v Italiji pri založbi Marsilio pod naslovom »I film della mia vita«. Iz te smo izbrali gornji odlomek.

HO SPOSATO UNA STREGA
»I married a Witch« - 1942

Poročil sem se s čarovnico
Režija: René Clair. Igrajo: Veronica Lake, Fredric March, Robert Bencley, Susan Hayward. Rete 4, v torek, 18. junija, ob 23.20.

René Clair je začel (filmsko) kot dadaist, skupaj s Picabio režira Entr'acte (1924). Je sopotnik francoske filmske avantgarde dvajsetih let v družbi imen kot so Canudo, Gance, Delluc, Epstein, Dulac, Léger, Ray, Marcel L'Herbier. Mojstrski in svojevrsten režiser nemih filmov se je uveljavil tudi v zvočnem, tja do poznih šestdesetih let z elegantimi in bizarnimi, skoraj vedno sanjskimi zgodbami. Domovina je tudi izjemno počastila tega velikega cineasta s tem, da ga je imenovala za člana francoske akademije.

Poročil sem se s čarovnico je drugi naslov iz njegovega ameriškega obdobja. Med vojno je namreč Clair kot mnogi drugi, pribežal v ZDA. Pri tem delu mu je uspelo zliiti v lep in lahkoten spektakel burkaški ritem francoskega vaudevilla in dodelano duhovitost hollywoodske komedije. Čarovnica iz 17. stoletja preizkuša vse svoje trike in čarovnije, da bi pripravila do ljubezni politika današnjih dni...

Za isti dan ob 16.50 predlaga RAI 2 še en Clairrov film, Il quartiere dei lilla iz l. 1957, ki je precej svojsko zgrajen po vseh pravilih klasične tragedije. Enotnost kraja, časa in dogajanja je značilno za to tragično pravljico. V prologu se predstavljajo »brezdelneže Joujou, njegov prijatelj »artist«, Marija, ki jo Joujou ljubi in bandit. V kavarni in v četrti se enolično odvijajo vsakdanji obredi; skozi ustavljeni čas petih dejanj, se dogajanje usodno suče proti tragičnemu epilogu.

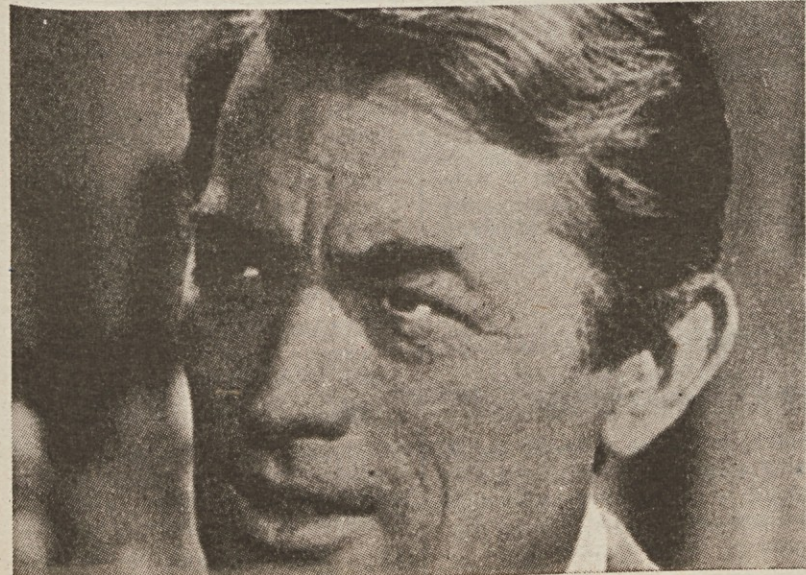
V sredo, 18. t.m., je zadnje srečanje s Clairrom, vedno na RAI 2, ob 17.00, ko bo na sporedu ljubezenska komedija Le belle di notte (1952) z Gérardom Philippom, Martine Carol, Gino Lollobrigido, Magali Vendeuil.

SIAMO DONNE - 1952
Smo ženske

Režija: Roberto Rossellini (igra: Ingrid Bergman); Luchino Visconti (igra: Anna Magnani); Luigi Zampa (igra: Isa Miranda); Gianni Francolini (igra: Alida Valli); Alfredo Guarini (igra: Anna Amendola). Italia 1, v četrtek, 20. junija, ob 9.30.

Opozarjamo na ta naslov predvsem zaradi njegovega dokumentarnega pomena. Avtor osnutka za ta omnibus in glavni koordinator tega kolektivnega podviga je Cesare Zavattini, od vseh priznan in še danes dejaven »spiritus agens« italijanskega filmskega neorealizma. Na enem od zadnjih beneških festivalov je predstavil svoj zadnji apolog - performance, La veritaaa.

Kar se pa tiče ženskih portretov samih, lahko tu uživamo precej »neizdane« variante Bergmanove, Nannarelle in Vallijeve. Vse tri bomo vsekakor še dobili, v bolj zaokroženih igralskih stvaritvah tako za Rossellinija kot za Viscontija. Bergmanovo najdemo v Rossellinijevih Stromboli, terra di Dio, Europa 51 in Viaggio in Italia, Magnanijevo v Rossellinijevih Roma città aperta in Amore ter Viscontijevem Bellissima, Alida Valli pa v izredno občuteni vlogi v Viscontijevem Senso.

Gregory Peck

radiotelevizija

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal

10.00 Puzzle - 2. del
11.00 Il mercato del sabato - 1. del
11.55 Vremenska napoved
12.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti
12.05 Il mercato del sabato - 2. del
12.30 Check-up - oddaja o medicini
13.30 Dnevnik
13.55 Dnevnik 1 - Tri minute
14.00 Prisma
14.30 Un re per quattro regine - film

Igrajo: Clark Gable, Eleonor Parker, Jo Van Fleet.

15.50 Richie Rich - risanka
16.30 Posebnosti iz parlamenta
17.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti
17.05 Il sabato dello Zecchino
18.05 Žrebanje loterije
18.10 Nabožna oddaja
18.35 Zgodovina Italije:

Srednji vek - 7. oddaja
19.35 Almanah in Vremenska slika
20.00 Dnevnik
20.30 Al Paradise - varietejski program

22.10 Dnevnik
22.20 Posebnosti Dnevnika 1
23.10 Crociera d'inverno - TV film
23.40 Prossimamente - napoved programov za prihodnje dni
24.00 Dnevnik 1 - Zadnje vesti

Drugi kanal

10.00 Dnevi Evrope
10.30 Prossimamente
10.45 Simpatiche canaglie - komični filmi

11.05 Viaggiatore senza bagaglio - TV priredba
12.30 Dnevnik 2 - Start
13.00 Dnevnik 2 - Ob 13. uri
13.25 Dnevnik 2 - Zdravniški nasveti
13.30 Dnevnik 2 - Lepa Italija

14.00 Šola in vzgoja:
Odpriša šola
14.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti
14.35 Izžrebanje loterije
14.40 Športna sobota
16.30 Sereno variabile - 1. del
17.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti
17.35 - 18.30 Sereno variabile - 2. del
18.30 Dnevnik 2 - Športne vesti
18.40 Cuore e batticuore - TV film
Meteo 2

19.45 Dnevnik 2 - Vesti
20.20 Dnevnik 2 - Šport
20.30 La ragazza di Bube - film

Igrajo: Claudia Cardinale, Georges Chakins, Marc Michel
22.20 Dnevnik 2 - Vesti
22.30 Il cappello sulle ventitrè
23.15 Il brivido dell'imprevisto - TV film
23.45 Dnevnik 2 - Zadnje vesti

Tretji kanal

14.00 Bologna: Kolesarstvo
14.15 Bologna: Tenis
16.05 Šola in vzgoja:
Zdraviti se s prehrano - 5. in zadnji del

16.35 Šola in vzgoja:
Laboratorij v šoli
17.05 Destinazione San Remo - film
18.25 Il Pollice
19.00 Dnevnik 3

19.35 Geo: dogodivščine in odkritja
20.15 Napoved programov za prihodnje dni
20.30 WB: Venders - Bertolucci

Film in TV - pogovori
21.15 Dnevnik 3
21.50 Prva svetovna vojna - dokumentarec

22.40 Cézanne in Picasso - 42 mojstrov
23.25 Jazz club

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana

8.00 Poročila
8.05 Slovenske ljudske pravljice:
Pehta in Bedanec
8.25 Železniška postaja
8.40 Naš prijatelj Tito - TV nadalj.
8.55 Miti in legende:

Antični miti: Orest - nani-zanka
9.10 Nihče kakor jaz - TV nadalj.
9.40 Pariškop
10.10 Naša pesem Maribor 84
10.40 Računalništvo

11.05 Čudeži narave:
Živali severa
11.35 Ljudje in zemlja
12.05 Poročila
15.50 Mednarodno srečanje čarodejev
17.10 Retrospektiva filmov Franceta Štiglica:

Pastirci
18.40 Boj za obstanek:
V gozdu - dokumentarec

19.10 Risanke
19.26 Zrno do zrna
19.30 TV dnevnik
20.00 Hiša pod drevjem - film
21.40 Zrcalo tedna
22.00 Rock koncert

Koper

13.00 Tržnica
14.20 Truplo v kleti - komedija
15.45 Risanke
16.00 Nepremagljivi Shogun - risanke
16.30 Bratje in sestre - TV film
17.00 Neznana obzorja - dok.
17.30 Čudoviti ranč Rumene žolne - TV film

17.55 TV novice
18.00 Sužnja Isaura - TV film
18.30 Skrivnostni svet Arthurja Clarka
19.00 Atletika
20.25 Policija se zahvaljuje
22.00 Življenje z računalnikom
23.00 Taksi - TV film
24.00 Košarka

Zagreb

14.45 Balkanski festival folklore
15.30 Rugby
17.00 Brigadirsko poletje 85
19.00 Risanke
19.30 TV dnevnik
20.00 Paš za inšpektorja Callaghana - film
21.45 TV dnevnik
22.00 Rock koncert

ZASEBNE POSTAJE

CANALE 5

8.30 Quella casa nella prateria - TV film
9.30 Phyllis - TV film
10.00 Facciamo l'amore - film
11.45 Campo aperto
12.50 Il pranzo è servito - kviz
14.00 Totò diabolico - film
16.00 Fra Diavolo - film
18.00 Freebie & The Bean - TV film
19.00 I Jefferson - TV film
19.30 Zig zag - kviz
20.30 Risatissima - spektakel
23.30 I 4 figli di Kate Elder - film

RETEQUATTRO

8.30 Vicini troppo vicini - TV film
8.50 La fontana di pietra - TV novela

9.40 Malù - TV novela
10.30 Alice - TV film
10.50 Mary Tyler Moore - TV film
11.15 Piume e paillettes - TV novela
12.00 Febbre d'amore - TV film
12.45 Alice - TV film
13.15 Mary Tyler Moore - TV film
13.45 Caccia al 13
14.15 La fontana di pietra - TV novela
15.10 Ruy il piccolo Cid - risanka
15.30 L'uomo ragno - risanka
16.10 Vicini troppo vicini - TV film
16.40 Retequattro per voi
17.00 La squadriglia delle pecore nere - TV film
18.00 Febbre d'amore - TV film
18.50 Malù - TV novela
19.45 Piume e paillettes - TV novela
20.30 I guerrieri - film
23.45 Hec Ramsey - TV film
1.30 L'ora di Hitchcock - TV film

ITALIA 1

8.30 L'uomo da sei milioni di dollari - TV film
9.30 La piramide di cristallo - film
11.15 Il salotto di Minilinea
11.30 Sanford and Son - TV film
12.00 Agenzia Rockford - TV film

13.00 Chips - TV film
14.00 Šport
16.00 Bim bum bam
Nana supergirl - risanka
La famiglia Mezil - risanka
I fantastici viaggi di Fiorellino - risanka
18.00 Musica è
19.00 Caccie and Company - TV film
20.00 I cartonissimi
20.30 Supercar - TV film
21.30 La banda dei sette - TV film
22.30 Automan - TV film
23.30 Šport
00.30 DeeJay Television - Video Music non stop

TELEPADOVA

13.00 Šport
15.00 Luisana mia - TV film
15.30 Capriccio e passione - TV film
16.30 Risanke
18.00 Coccinella - risanka
18.30 Il ritorno dell'uomo tigre - risanka
19.00 Le avventure di Huckfinn - risanka
19.30 Cuore selvaggio - TV film
20.30 Illusione d'amore - TV film
21.30 L'arbitro - film
00.30 L'uomo che viene da lontano - film

TRIVENETA

9.30 A sud dei Tropici - TV film
10.00 Il figlioccio del padrino - film
14.00 Squadra speciale anticrimine - TV film
14.45 Le spie - TV film
15.30 Huckleberry Finn - risanke
16.30 A sud dei Tropici - TV film
20.30 Lola Montez - film

TELEFRIULI

14.30 Le pillole di Ercole - film
16.50 Risanke
19.30 Quella strana ragazza - TV film
23.00 Il gatto e il canarino - film

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik;
8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20-9.00 Dobro jutro po naše: Narodnozabavna glasba; 7.40 Pravljičica; 8.10 Kulturni dogodki; 8.40 Slovenske popevke; 9.00 - 13.00 Dopoldanski program: Glasbeni mozaik; 10.10 Pianist Massimo Gon v Kulturnem domu v Trstu. Koncert je priredila Glasbena matica 2. aprila letos; 11.30 Beležka; 11.40 Glasbeni potpuri; 12.00 »Glas od Režije«; 12.30 Glasbeni potpuri; 13.20 Glasba po željah; 14.10 - 17.00 Radijsko popoldne: Otroški kotiček: Zanimivosti iz živalskega vrta, pripravljaja Majda Mihačič; 14.30 Glasbeni listi; 15.00 Swing - time; 15.20 Glasbeni listi; 16.00 Človek v sodobnem svetu; 16.15 Glasbeni listi; 17.10 - 19.00 Zadnji sklop: Mi in glasba: Letošnje 3. meddrželno tekmovanje mladih violinistov v Farri pri Gorici; 18.00 Dramska vetrovnica: Večer umetniške besede: Kajetan Gantar: »Nič ni silno tako kot človek«; 18.40 Glasbena priloga.

RADIO KOPER

(Slovenski program)

13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 00.00 - 4.30 Nočni program Radia Koper; 6.00 Otvoritev - glasba za dobro jutro; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vreme - prometni servis; 6.30 Jutranjik; 6.45 Cestne informacije; 7.00 II. jutranja kronika; 7.30 Jutranji servis; 8.00 Zaključek; 13.00 Otvoritev - medglasbo: Kruh in sol Radia Koper; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik, Pesem tedna; 17.00 Microchip; 17.15 Zamejska reportaža; 17.40 Glasbena starinarnica; 18.00 Zaključek.

RADIO KOPER

(Italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 12.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijske vesti; 6.00 Otvoritev programa; 6.35 Vremenska napoved za pomorščake; 9.03 Ultra light; 9.15 Galletti; 9.33 Dragi Luciano; 10.00 Popevka tedna; 10.35 Vstop prost; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 12.45 Pičice na i; 14.35 Popoldanski program; 14.45 Športna rubrika; 15.45 Glasbeni weekend; 16.33 Film in glasba; 16.55 Pismo iz...; 17.00 Disco magic; 17.33 V dveh je bolje; 18.00 Bili so popularni; 18.33 Vse iz New Yorka; 20.00 Zaključek oddaj.

RADIO 1

7.00, 8.00, 13.00, 19.00 Poročila; 6.05 Zeleni val; 9.00 Zeleni val weekend; 10.15 Black-out; 11.00 Glasbena srečanja; 11.44 Magična svetlika; 12.26 Mahatma Gandhi - radij. priredba; 13.25 Izžrebanje loterije; 14.05 Frank Sinatra; 15.03 Varietè variè; 16.30 Doppigioco; 17.30 Autoradio; 18.00 Objektiv Evropa; 18.30 Glasbeni program; 19.20 Ci siamo anche noi; 19.55 Black-out; 20.35 Studio za vas; 21.03 Z kot zdravje; 22.00 Drevi Vittorio Caprioli in Mario Carotenuto; 22.27 »Mi sono messo l'America« - radij. priredba; 23.05 Telefonski poziv - zaključek oddaj.

RADIO 2

7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 19.30 Poročila; 6.00 Jutranji program; 6.05 Šola in vzgoja; 8.45 Tisoč in ena popevka; 9.06 Odpri prostor; 11.00 Long Playing Hit; 12.45 Hit Parade; 15.00 Viaggiatori a Trieste - radij. priredba; 15.50 Hit Parade; 17.02 Tisoč in ena popevka; 19.05 Glasba; 19.50 Eri forte, papà; 21.00 Simfonični koncert; 23.28 Zaključek programov.

LJUBLJANA

5.00, 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00 Poročila; 4.30 - 8.00 Jutranji program - glasba; 8.05 Pionirski tednik; 9.05 Z glasbo v dober dan; 9.35 Napotki za naše goste iz tujine; 10.05 Sobotna matineja; 11.05 Svetovna reportaža; 11.30 Srečanja republik in pokrajin; 12.10 - 14.00 Naši poslalsci čestitajo in pozdravljajo; 12.30 Kmetijski nasveti; 14.05 Kulturna panorama; 15.10 - 15.25 Popoldanski mozaik; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Zabavna glasba; 16.00 Vrtiljak in EP; 17.00 Studio ob 17.00; 18.00 Škafica z godbo; 18.30 Iz dela Glasbene mladine Slovenije; 19.00 Radijski dnevnik; 19.25 Obvestila in zabavna glasba; 19.35 Za naše najmlajše; 19.45 Minute z ansamblom Franca Puharja; 20.00 - 23.00 Slovenecem po svetu, Domovina je ena, Mladi mostovi, Naši kraji in ljudje; 22.50 Literarni nokturno.

Na slovesnosti prisotni ugledni gostje

Brici so vendarle učakali: danes odprtje Sabotinske ceste

In vendarle smo dočakali. Štirideset let star sen šest tisoč Bricev, da bi bili po najkrajši poti povezani s središčem regije Novo Gorico, se danes uresničuje. Danes bodo namreč svečano otvorili Sabotinsko cesto, le nekaj kilometrov dolgo cesto, ki bo povezala Novo Gorico z jugoslovanskimi Brdi preko kilometra in pol dolge trase na italijanskem ozemlju. Cesta pa bo služila le avtomobilskemu prometu za povezavo dveh krakov jugoslovanskega ozemlja. Ne bo z nje moč priti na italijansko cestno omrežje.

Za izgradnjo ceste so se italijanski in jugoslovanski diplomati domenili pred desetimi leti v Osimu. Gre torej še za eno zaključeno področje takrat sklenjenih sporazumov. Tako italijanska kot jugoslovanska stran so takrat sporazumno spoznali, da je bilo šest tisoč Bricev, ki so bili leta 1947 priključeni jugoslovanski državi, precej odrezani od regijskega središča, oziroma, ker takrat Nove Gorice še ni bilo, od osrednjih krajev Primorske.

Če so hoteli najprej do Solkana, kasneje do Nove Gorice, so morali po trideset in še več kilometrov dolgi cesti na Plave. Marsikdaj pozimi zaradi ledu na cestah to ni bilo mogoče. Najprej so mislili na gradnjo tunela pod Sabotinom, pa so misel kmalu opustili. Ostala pa je želja po hitri cesti, po Sabotinski cesti.

Po sporazumu v Osimu so res cesto pričeli graditi. Na stroške Jugoslovanov za del trase, ki poteka po jugoslovanskem ozemlju, na stroške Italijanov pa za tisti del, ki poteka po italijanskem ozemlju, pa čeprav Italijani ceste ne bodo uporabljali. Gradnja je trajala nekaj let. Pri Solkanu so morali čez Sočo zgraditi nov most in tudi urediti novo vozlišče.

Iz Nove Gorice v Brda bo moč po novem priti v nekaj minutah.

Na današnjo otvoritveno slovesnost pridejo odlični gostje z obeh strani, tako da bodo dali še večjega poudarka jugoslovansko - italijanskemu prijateljstvu. Napovedan je prihod dveh

zunanjih podministrov in sicer Marka Kosina in Maria Fioreta. Prisotna bosta tudi predsednik naše deželne vlade Biasutti in predsednik slovenske vlade Šinigoj.

Svečanost se bo pričela ob 11. uri v veliki sejni dvorani skupščine občine Nova Gorica kjer bodo slovesni govorili. Po teh bo ogled nove ceste.

Za promet bo cesta odprta v popoldanskem času. V Brdih bodo priložnost izkoristili za odprtje tradicionalnega praznika češenj.

35 letal danes iz Ronk na Lošinj

Na otoku Lošinj so odprli letališče za turistična letala. Italijanski letalci bodo tja poleteli danes. Prišli bodo iz raznih krajev severne Italije. Od poldneva bo kar 35 turističnih letal vzletelo z letališča v Ronkah, eno za drugim, vsaki dve minuti.

Poletne koncertne prireditve po gradovih in samostanih

Grajski koncerti, oziroma grajski glasbeni večeri. Tako je naslov poudaril, ki jo letos že četrty prireja videmska pokrajinska uprava, oziroma odborništvo za kulturne dejavnosti, v sodelovanju z odborom za ohranitev in valorizacijo gradov v naši deželi. Gre za pobudo, ki je prejšnja leta naletela na zelo ugoden odziv publike. V poletnih mesecih se bo tako zvrstilo kar dvanajst glasbenih večerov v raznih krajih Furlanije, v starih gradovih, samostanih ali drugih sugestivnih prostorih. V sporedju je vključen tudi koncert, ki bo ob zaključku sezone, 7. septembra, na gradu v Gorici, kjer bo nastopil Chicago String Trio. Praznoprav je treba povedati, da se je sezona že pričela in sicer prejšnjo soboto. Danes, s pričetkom ob 21. uri bo v samostanu Rožac koncert basista Huga Alberta Lamasa ob orgelski spremljavi Else Bolzonello Zoja. Sicer se bodo glasbene prireditve odvijale po sledečem razporedju: 22. junija v Venzone (Pušja vas), 29. junija v Cordovadu, 6. julija v Arcanu, 13. julija v Villalti, 27. julija v Strassoldu in Rocca Bernardi, 3. avgusta v Možcu, 28. avgusta v Huminu (Gemoni), 31. avgusta

sta v Zoppoli in 7. septembra v Gorici.

Naj ob koncu omenimo, da sta pobudnika, oziroma organizatorja glasbenih večerov tudi letos poskrbela za izdajo trijezičnega kataloga, v katerem so poleg koledarja, predstavljene tudi kraji prireditev.

»Don Kihot«

v Kanalu ob Soči

V Kanalu ob Soči bo v prihodnjem tednu pet predstav Don Kihota Mihaila Bulgakova, v režiji Zvoneta Sedlbauerja. Gre za skupno uprizoritev Primorskega dramskega gledališča iz Nove Gorice, Cankarjevega doma iz Ljubljane in Festivala Ljubljana. Vse predstave bodo na odprtem prostoru. V ponedeljek, četrtek in petek bodo predstave ob 16. uri in so v glavnem rezervirane za gojence raznih šolskih ustanov, predstavi v sredo, 19. in soboto 22. junija pa bosta ob 20.30 in sta namenjeni širši publiki.

Drevi zaključni nastop

gojencev GM

Po zaključnem nastopu gojencev šole Glasbene matice v Štandreu bo podobna prireditev danes zvečer v Gorici, v predavalnici v Ul. della Croce 3. Predstavili se bodo gojenci, ki obiskujejo šolo Glasbene matice v Gorici. V ponedeljek pa se bodo v istih prostorih, na zaključni produkciji, zbrali gojenci sovedenjske podružnice šole Glasbene matice. Obe prireditvi bosta ob 20. uri.

Poletni urnik avtobusov

na pokopališče

Mestno avtobusno podjetje obvešča uporabnike, da bodo z jutrišnjim dnem, v nedeljo, 16. junija, spremenili vozni red avtobusov, ki z glavne pošte vozijo na glavno gorško pokopališče skozi naselje Sv. Ane. Do spremembe prihaja le ob nedeljah in praznikih, vozni red ob delavnih ostaja nespremenjen.

S postajališča v bližini glavne pošte bodo avtobusi odpeljali ob 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 16.05, 17.10, 18.00 in 19.00 uri (zadnja vožnja pelje le do naselja Sv. Ane).

S parkirišča pred glavnim pokopališčem pa bodo avtobusi odpeljali ob 9.20, ob 10.20, ob 11.40, ob 12.20, ob 16.25, ob 17.30 in ob 18.20.

Ta nedeljski urnik bo veljal do nedelje 15. septembra.

izleti

Dvojezična knjižnica iz Ronk prireja 22. junija enodnevni izlet v Slovenijo. Vpisovanje sprejemajo Stéfania Pahor (776123), Nivea Samar (777906) ali v knjižnici v Romjanu (Davorin Devetak 779434). Pobudo pripravljajo ob sodelovanju novogoriške krajevne skupnosti in je namenjena Italijanom in Slovencem iz Ronk in Nove Gorice.

Za izlet društva upokoencev v Trento je še nekaj razpoložljivih mest. Vpisovanje vsak dan od 10. do 12. ure na sedežu društva v Ulici Della Croce 3.

šolske vesti

Učenci in učitelji slovenske osnovne šole vabijo starše in prijatelje, na zaključno šolsko prireditev, ki bo danes, ob 10.30 v prostorih šole.

kino

Gorica

VERDI 18.00—22.00 »Omicidio a luci rosse«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

VITTORIA 17.30—22.00 »Una ninfolmane tutta boccia«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

CORSO 18.00—22.00 »College«.

Tržič

EXCELSIOR 18.00—22.00 »Strada di fuoco«. COMUNALE Zaprt.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.30 in 20.30 »Hotdog«; 22.30 »Lady Chatterly«.

SVOBODA Ni predstave.

DESKLE 19.30 »Expres v ognju«.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU: Alla salute, Ulica C. Cosulich 117 - tel. 711315.

Leta 1895 je nastalo društvo »Gorica«

Na Goriškem praznujemo letos tudi pomembno obletnico na telesnokulturnem področju. Pred devetdesetimi leti je bilo namreč ustanovljeno prvo kolesarsko društvo na Primorskem, z imenom »Gorica«. Društvo je bilo tudi med prvimi na Slovenskem, ki se je bavilo s tekmovalnim kolesarstvom. Z izleti, tekmovanji, krožnimi vožnjami in z drugimi različnimi prireditvami so takratni član društva dokazovali slovensko prisotnost v tem prostoru. Pomembno obletnico bo Zveza slovenskih športnih društev v Italiji počastila z dvema prireditvama, ki bosta v soboto, 22. junija v Gorici (kolesarski poligon za mladino) in v nedeljo 23. junija v Sovodnjah (kolesarsko srečanje).

ŠZ SOČA — PEVSKI ZBOR RUPA - PEČ

in SOVODENJSKA OBČINA vabijo na

PRAZNIK V RUBIJSKEM GRADU

Danes ob 18. uri: moška odbojka Sovodnje - Škofja Loka, nastop iluzionista Romana, ples z ansamblom »Souvenir«.

Jutri ob 10.30 ex tempore za osnovnošolce na temo »MOJA VAS« in za srednješolce na temo »40 let od osvoboditve«. Od 19. uri nastop dramske skupine iz Branika, nagrajevanje ex tempore, ples z ansamblom »Souvenir«.

Na višjih srednjih šolah 41 maturantov

V ponedeljek na naših šolah pričetek maturitetnih izpitov

V ponedeljek, 17. t. m. se prično tudi na slovenskih srednjih šolah mature, enako kot v vsej državi. 41 slovenskih dijakov bo letos polagalo maturo na štirih višjih srednjih šolah v Gorici. Tem je treba dodati še šest dijakov, ki bodo polagale usposobljenostni izpit na tečaju za otroške vrtarice. Z raznimi pismenimi nalogami pa se bodo v ponedeljek spoprijeli tudi dijaki tretjih razredov slovenske nižje srednje šole I. Trinka.

Na klasičnem liceju Primoža Trubarja je maturantov deset. V ponedeljek (začetek ob 8.30) bodo pisali slovensko nalogo, v torek pa italijansko.

Na učiteljsku Simona Gregorčiča je pet maturantov. V ponedeljek (začetek ob 8. uri) bodo pisali slovensko nalogo, v torek pa latinsko. Goriški učiteljski bodo seveda pisali nalogo v Gorici, pa čeprav je komisija enotna za gorško in tržaško podobno šolo. Isto velja za prej omenjene liceje.

Na učiteljsku pa bo šest dijakov, ki so tri leta obiskovali tečaj za otroške vrtarice, pisalo v ponedeljek italijansko nalogo, v torek pedagoško, v sredo pa slovensko.

Na strokovnem zavodu za trgovino Ivana Cankarja se bodo pismeni izpiti pričeli v ponedeljek ob 8.30 s slovensko nalogo. V torek pa bodo

Letošnjim maturantom klasičnega liceja Primoža Trubarja bo ta slika lep spomin na mladostne dni

maturanti pisali nalogo iz upravnih ved. Tu je trinajst dijakov.

Na goriški vzporednici trgovsko-tehničnega zavoda Žige Zoisa iz Trsta bo matura letos prvič. Pričetek pismenih nalog bo v ponedeljek ob 8.30 z nalogo iz slovensčine. V torek pa bo na vrsti srbohrvaška naloga.

Ustni izpiti bodo nekaj dni kasneje. Tudi 94 dijakov tretjih razredov slovenske nižje srednje šole Ivana Trinka bo v ponedeljek ob 8.30 pisalo

prvo nalogo, in sicer italijansko nalogo. V torek bo na vrsti slovenščina, v sredo nemščina, v četrtek pa matematika.

Vsem našim dijakom seveda želimo, da bi na najboljši način opravili te izpite. Drugi dijaki, tisti, ki nimajo letos teh skrbi, bodo danes, po šolskih mašah, izvedeli kako so jih ob koncu šolskega leta profesorji ocenili. Izidi bodo objavljeni na oglasnih deskah posameznih šol.

Posebna meteorološka služba za potrebe kmetijstva v deželi

Tudi na območju Furlanije - Julijske krajine naj bi v doglednem času ustanovili posebno službo za zbiranje, obdelavo meteoroloških podatkov in pravočasno posredovanje napovedi kmetijskim proizvajalcem, glede nevarnosti pojave nekaterih glivičnih bolezni na rastlinah, glede količine padavin itd. O izvedljivosti takega načrta so obširno razpravljali na zadnji seji upravnega sveta deželne ustanove za razvoj kmetijstva (ERSA), kakor izhaja iz poročila za tisk. Ustanova bo poverila skupini izvedencev nalog za pripravo študije o ureditvi take službe, je poročal predsednik deželne ustanove Del Gobbo. Za zbiranje podatkov naj bi izkoristili tudi naprave, ki bodo vgrajene v okviru jugoslovansko - italijanskega obrambnega sistema pred točo. Služba pa bi morala biti nujno povezana tudi s podobnimi ustanovami, ki že delujejo ali so v postopku organizacije na območju drugih severnoitalijanskih dežel. Samo tako bo namreč mogoče zbrati dovolj točnih podatkov in tudi izdelati zanesljive napovedi za uporabo v kmetijstvu.

Na zadnji seji upravnega sveta ustanove Ersa so odobrili tudi obračun poslovanja v lanskem letu ter odobrili vrsto finančnih ukrepov v korist za drug (jamstva na posojila) in zasebnikov.

● Goriški pokrajinski svet se bo ponovno sestel v sredo, 19. t. m., ob 17. uri. Za omenjeno sejo ni bil predložen nov dnevni red, ampak bodo na-

daljevali z razpravo o tistih vprašanjih, ki so bila uvrščena v dnevni red dveh zadnjih sej, a jih niso vzeli v pretres.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI:

Alesani, Via Carducci 38 - tel. 84268.

informacije SIP uporabnikom

Menjava telefonske številke

Družba SIP obvešča, da bo v torek, 18. junija, menjala telefonsko številko približno 200 abonentom v občinah Kopriva/Coprija del Friuli, Morar/Moraro, Moša/Mossa in Sv. Lovrenc/San Lorenzo Isontino.

Interesenti so bili že obveščeni. Nova telefonska številka se sestavi tako, da se vstavi št. »8« po drugi številki, npr.:

stara številka	nova številka
80600	808600
80799	808799

Dva meseca bo na razpolago avtomatska telefonska služba, ki bo dajala uporabnikom ustrezne napotke.

Za nadaljnje informacije se zainteresenti lahko poslužijo št. 12 (Informacije v zvezi z naročniki — brezplačna služba).

GRUPPO IRI SET

SIP

Società Italiana per l'Esercizio delle Telecomunicazioni p.a.

V ponedeljek spet manifestacija delavcev tržiške ladjedelnice

Poldrugo uro stavke in protestna manifestacija napovedujejo delavci tržiške ladjedelnice za ponedeljek, 17. t. m. dopoldne. Na protestni manifestaciji bodo sodelovali vsi uslužbenci, tisti, ki so v dopolnilni blagajni in tisti, ki so redno zaposleni. Razlog za

stavko in protestno manifestacijo, ki se bo pričela pred vhodom v ladjedelnico ob 8.45, zaključila pa približno ob 10.30, je v precejšnji zamudi glede pričetka izvajanja načrta za gradnjo ploščadi Micoperi. Kakor je znano, je vlada s svoje strani že sprejela vse ukrepe in sedaj ni več nobenih zahtev glede financiranja itd. Pojavljajo pa se, ugotavlja sindikat kovinarjev, nove težave in zamude, tako glede naročil za gradbeni material, kakor tudi glede samega pričetka izvajanja načrta. Zdi se, da bodo v načrt tudi vneseni nekateri popravki, kar bo seveda pomenilo spet odgoditev pričetka gradnje.

Delavci ladjedelnice pa želijo s ponedeljkovo stavko ponovno opozoriti, da sama gradnja ploščadi Micoperi ne bo rešila ladjedelnice in da je treba nujno pričeti izvajati načrt prenovitve trgovskega ladjevja in to v smislu lani novembra doseženega načelnega sporazuma.

Goreli so odpadki na odlagališču

Skoraj tri ure so se trudili goriški gasilci v četrtek zvečer, preden so pogasili ogenj v nekem odlagališču odpadkov pri Marianu. Škode pravnopravni. Poseg gasilcev je bil potreben zaradi smrada in dima, ki je zajel dobršen del naselja.

Ivan Humar ob izvolitvi za župana

Odkrito sodelovanje z vso števerjansko skupnostjo

V prejšnjih dneh smo skupno s kroniko izvolitve županov v Doberdobi in Sovodnjah, objavili tudi daljše pogovore z županoma Lavrenčičem in Primožičem. Danes objavljamo nastopni govor števerjanskega župana Ivana Humarja na prvi seji občinskega sveta, potem ko smo o seji podrobneje že poročali.

V trenutku izvolitve za števerjanskega župana čutim dolžnost zahvaliti se v prvi vrsti vsem tistim volivkam in volivcem v naši občini, ki so na volitvah letos 12. in 13. maja glasovali za kandidate Liste občinske enotnosti, ki je tokrat, prvič, dobila večino v naši občini. Osebo se zahvaljujem tudi tistim svetovalcem, ki so me danes izvolili za župana in mi naložili nelahko nalogo voditi v prihodnjih petih letih našo občinsko upravo.

Zahvaliti pa se moram vsem dosedanjim občinskim upraviteljem, županom, odbornikom, svetovalcem, ki so v tem občinskem svetu, od leta 1951, ko je bila obnovljena občinska samostojnost v Števerjanu, pa do včeraj, upravljali našo občino tudi s tem, da so vložili veliko truda in svojega časa za dobrobit vse števerjanske skupnosti. Moja zahvala gre svetovalcem, ki so bili izvoljeni tako na listah Demokratične fronte Slovencev kot Kmečko - delavske zveze, Liste občinske enotnosti kot Slovenske skupnosti. Vsak od njih je po svoje in v mejah svoje pristojnosti, kot župan, kot odbornik, kot svetovalec večine ali kot svetovalec opozicije, doprinesel veliko za upravljanje naše občine.

Splošen gospodarski razvoj je prinesel blagostanje v našo občino, na-

šim ljudem. Ni več med nami revščine, o kateri so nam govorili naši očtje. Danes smo bogat kraj, vinogradništvo je prineslo v našo vas lep zaslužek. Še večjo skrb moramo vsi skupaj posvečati še bolj kvalitetnemu razvijanju te naše dobrine. Istočasno pa moramo skrbeti tudi za dodatni razvoj drugih panog gospodarstva, da ne bi ostali navezani samo na monokulturo. V tem splošnem gospodarskem razvoju bomo nadaljevali seveda predvsem to, kar je načrtala že prejšnja uprava, in sicer dokončali bomo vodovod. Poskrbeli pa bomo za razširitev in asfaltiranje cest. S pokrajinsko upravo se bomo dokončno domenili o ureditvi ceste Ločnik - Gradiškuta - Jazbine in briške ceste od Števerjana do Dolenj. Naši stiki z goriško občinsko upravo bodo odkriti in poštteni, saj živimo tesno eden ob drugem in so taki stiki vsakdanji ter nujno potrebni. Še bolj bomo razširili stike z jugoslovansko sosedno občino Nova Gorica in še zlasti z našimi najbližjimi sosedmi v Brdih. Poiskali bomo možnost pobratenja s kakšno jugoslovansko krajevno upravo. Našli bomo stik tudi z našimi rojaki na Koroškem. Okrepili pa bomo stike s slovenskimi občinama Sovodnje in Doberdob, skupno se bomo zavzemali za izglasovanje globalnega zaščitnega zakona ter za njegovo konkretno ureditve.

V našem briškem merilu bomo odkrito in prijateljsko sodelovali v Briški gorski skupnosti in z njenim upravnim odborom. Podprli bomo njena prizadevanja za razvoj Brd in seveda zahtevali, da se pravilno upošte-

vajo tudi zahteve števerjanskega prebivalstva in občine.

Ne bi se rad sedaj dotikal podrobnosti našega bodočega upravljanja, ki bo temeljilo tako na pristojnostih občine kot na smernicah, ki smo jih, kot kandidati liste občinske enotnosti nakazali v našem volilnem programu. Rad pa bi povedal, da bomo našim starejšim občanom posvečali vso skrb. Vzgojili so nas, pokazali do nas veliko skrb, zato je tudi prav, da se jim mi danes oddolžimo s tem, da jim kar se da pomagamo.

Naša občinska uprava bo temeljila na načelih slovenstva in napredka. Izhajamo iz narodnoosvobodilnega boja primorskih Slovencev. Ta načela

bomo spoštovali. Smo Slovenci in taki želimo tudi ostati. Zaradi tega bomo skrbno varovali to našo specifičnost, še posebej, ker se zavedamo, da smo na najbolj zahodnem robu slovenske zemlje. Istočasno pa se dobro zavedamo, da moramo gojiti prijateljstvo z demokratičnimi Italijani, s tistimi, ki spoštujejo to našo posebnost, ki nam ne odrekaajo pravic. Zaradi tega bomo s takimi poštenimi Italijani in njihovimi institucijami tudi sodelovali. Prav v tem okviru želimo sodelovanje vseh občanov, vseh svetovalcev v našem občinskem svetu. Že v zadnjem obdobju prejšnje mandatne dobe smo našo željo po sodelovanju dokazali s tem, da smo podprli župana Stanislava Klanjščka, ki je pri-

šlo do znanih nesoglasij v vrstah takrat večinske stranke Slovenske skupnosti. Svetovalci Liste občinske enotnosti smo takrat omogočili nadaljevanje demokratičnega upravljanja občine in preprečili tudi morebitni prihod komisarja na naše županstvo.

Zaradi tega je prav, da s tega mesta apeliram na vse svetovalce, tako na tiste danes večinske Liste občinske enotnosti, kot opozicijske Slovenske skupnosti, da odkrito sodelujejo z menoj in odborniki, da nam, ki smo bili danes izvoljeni v odbor, pomagajo z nasveti, predlogi, pa tudi s pomisleki in kritikami. Opozicijo pozivam na konstruktivnost, saj konec koncev gre za uspešno upravljanje v korist vseh občanov.

Istočasno Vam lahko povem, da bomo vprašali za sodelovanje vse komponente naše občine, kulturna in prosvetna društva, skupine, razna društva, šola, našo šolo, brez katere bi danes najbrž ne bilo več narodno zavednih ljudi v Gorici in na Goriškem nasploh.

V prejšnjih tednih smo praznovali 40. obletnico osvoboditve našega kraja in, kot posledica tega, tudi 40. obletnico obnovitve slovenskih šol na Goriškem. V duhu praznovanja teh štiridesetletnic in z globokim spoštovanjem do vseh tistih, ki so se borili v narodnoosvobodilnem boju, do tistih, ki so padli ali umrli kot partizani in v uničevalnih taboriščih, začenjamo naše upravnno delo.

Še enkrat, Vas svetovalce in vso števerjansko skupnost vabim k odkritemu in poštenemu sodelovanju za dobrobit vseh prebivalcev naše občine.

Briška osmica sredi Solkanskega polja

Osmice običajno dobiš na podeželju, ne pa v mestu. Vendar pa ko si na Solkanskem polju ne veš kje pravzaprav si: v mestu ali na podeželju? Nekoč je bilo to polje sestavni del Solkana, dandanes te od tega kraja loči državna meja. Si v mestu in vendarle si od njega precej oddaljen. Ko na goriški strani pri pevmkem mostu zagledaš lovorjevo vejo, ki te opozarja, da je nekje v Ulici Scogli osmica, kar zaviješ po tej ozki poti, ki te ob levem bregu Soče in mimo šintarja privede do kraja, kjer takoj veš, da si že pri osmici. Pred hišo, na ozki cesti, je parkiranih precej avtomobilov, motorčkov in tudi koles. Do te hiše pa prideš tudi z Livade ali pa s Svetogorske ceste, kar po ozki Ulici Brigata Etna. Tudi na Svetogorski cesti te lovorjeva veja opozarja, da boš naprej po tej poti našel osmico.

Podveršičevi, doma iz Števerjana, so se pred približno dvajsetimi leti priselili v Gorico, na Solkansko polje. Doma v Števerjanu imajo vse polno vinogradov, ki so jih seveda obnovili in povečali v zadnjem času, tako da imajo na zalogi kar precej dobrega briškega vina. Bric pa ne bi bil Bric če ne bi okrog svoje hiše, pa naj stoji ta kjerkoli, zasadil trt. Tako imamo tudi na Solkanskem polju, okrog Podveršičeve hiše, kar velik vinograd.

Vina imajo seveda precej, tako belega kot rdečega. Zaradi tega so že od svojega prihoda v Gorico, pred dvajsetimi leti, odprli to osmico in pričeli vabiti vanjo predvsem Goričane. Na dvorišču kmečke hiše in tudi

v večji prtilični sobi stavbe te gospodinja Marica, ki je v tej »službi« od jutra do večera, pa tudi gospodar Anton, postrežejo z dobrim briškim vinom, poleg tega pa ti nudijo še prigrizek: domačo panceto, kuhana jajca itd. Vse to v poletnem času, saj je osmica odprta dva meseca, v juniju in juliju. Osmico pa Podveršičevi odpirajo tudi pozimi, to se sicer kaj čudno sliši, da lahko gostom poleg vina ponudijo še dobre klobase in druge kuhane dobrote, ki jih pripravijo takrat ko koljejo prašiče. Očetu in materi v osmici pomagata tudi hčerka in sin, seveda ko sta prosta drugih opravil.

Osmica na Solkanskem polju je odmaknjena od vsakdanjega hrušča, od velikih prometnih zvez po katerih se

odvija gost promet. Je na mirnem kraju, kjer je le malo hiš, sredi travnikov in polj. Je skoro pod Sabotinom na katerem sedaj vidiš zavezno nove mednarodne ceste, ki se odpira v teh dneh. Na vzhodni strani vidiš novogoriške stolpnice in goriški grad, pred njimi pa nekajmetrski visok zid, ki ni zid, marveč nekdanji okop vojašnic, takozvanih kazermet, na Solkanskem polju. Če pa pogledaš proti zahodu pa vidiš prelepa goriška Brda. To pa Bricu preseljenemu v Gorico pomeni veliko.

Skoro pozabil sem. Poleg vina in kaj za pod zob pri Podveršičevih v tem času dobiš tudi dobre briške češnje. Take kakršnih dobiš bore malo več.

MARKO WALTRITSCH

Bogat spored poletnih prireditev za ostarele in upokojene občane

Goriška občinska uprava pripravlja, v sodelovanju z različnimi društvi in ustanovami, ki skrbijo za upoko-jence in nasploh za ostarele občane, vrsto kulturnih, športnih in rekreacijskih prireditev, ki se bodo odvijale v poletnih mesecih. Poleg organiziranih obiskov različnih predstav, razstav in podobnih kulturnih dogodkov, ki bodo v našem mestu v tem času, in ki so namenjene tudi širši publiki, se za upoko-jence pripravlja še vrsta posebnih prireditev.

Junjski spored predvideva tako turnir v balinanju, ki se je uradno pričel že prejšnji četrtek, ob koncu meseca je v programu dvodnevni izlet-romanje v Assisi in Loreto. Poleg tega si bodo upoko-jenci lahko v juniju ogledali vse prireditve na goriškem gradu.

Iz julijskega programa naj opozorimo na pomembnejše prireditve: 2. julija bo organiziran izlet na operetno predstavo v Trst (»Frasquita«), prav tako 18. julija (»La Baiadera«); v četrtek, 11. julija, napovedujejo družabnost s tombolo v prostorih javnega socialnega centra v Ul. Baiaumonti, v nedeljo, 28. julija, pa popoldanski praznik na Rojcah, v priredbi zadruge »Arcobaleno«.

Tudi v juliju si bodo upoko-jenci lahko ogledali vse odrske, glasbene in tudi filmske prireditve, ki bodo na goriškem gradu.

Prireditve v avgustu se bodo pričele z velikim tekmovanjem v briško-li, 1. avgusta; 7. avgusta bo spet iz-

let v Trst na predstavo operete »Rose Marie«; 13. avgusta bo v večnamenskem socialnem centru poletna noč z društveno večerjo. Program v avgustu se bo sklenil z izletom (26. avgusta) v Pieve di Cadore.

Od prireditev v septembru velja vsekakor opozoriti na izlet z letalo ob istrski obali (8. septembra) ter na zaključni turair v balinanju. Podrobnejša pojasnila nudijo na sedežu javnega večnamenskega socialnega centra v Ul. Baiaumonti. Prav tam se upoko-jenci lahko zanimajo za vstopnice po znižani ceni za obisk vseh poletnih prireditev na goriškem gradu.

Pri Rdečem križu tečaj prve pomoči

Goriški Rdeči križ bo tudi letos pripravil tečaj prve pomoči, ki se bo odvijal na sedežu v Ulici Codelli 9. Tečaj, na katerem lahko sodelujejo občani od 16. leta starosti naprej, bo trajal deset večerov, na katerih bodo v teoriji in praksi prikazali osnovne posege prve pomoči.

Vpisovanje sprejemajo na sedežu Rdečega križa in se bo zaključilo 22. junija.

Šolski nastop v Jamljah

Danes, po šolski maši, bodo učenci in učenke osnovnih šol v Jamljah in Dolu imeli zaključno šolsko prireditev na dvorišču osnovnošolskega poslopja v Jamljah.

Prireditve na goriškem gradu

Pod šotorom na goriškem gradu bo drevi zanimiva gledališka prireditev v beneškem narečju. Nastopi dialektalna gledališka skupina »Ribalta veneta« s komedijo znanega pisca Giacinta Gallina »Zente rejada«. Gre za komedijo, ki sledi Goldonijevim zgledom. Začetek ob 20.30.

Jutri zvečer pa bodo na istem odru nastopile plesalke goriške baletne šole Tersicore na svojem zaključnem nastopu.

prispevki

NN iz Podgore, daruje zboru A. Paglavca, ob 10-letnici delovanja, 100 tisoč lir.

BERITE

»Novi Matajur«

Zaključni nastop goriških šolarjev v Kulturnem domu

Učenke in učenci slovenskih šol Otona Župančiča na Livadi in France- ta Bevka v Ulici Vittorio Veneto so se letos zares potrudili, da so na najbolj- ši način pripravili zaključno šolsko prireditev. Več časa so se urili pod spretnim vodstvom učiteljskega ka-

dra ter gledališkega režiserja Janeza Povšeta, ki je spretno povezal letoš- njo prireditev posvečeno 40-letnici ob- novitve slovenskih državnih šol na Goriškem. Učenci in učenke so pred starši in občinstvom nastopili sinoči v

goriškem Kulturnem domu. Že več dni so se skupno vadili na odru Kulturne- ga doma. Včeraj zjutraj jih je naš fotograf ujel v svojo kamero, tako recitatorje in pevce, kot tudi skupni in zares mogočni pevski zbor. Zvečer so seveda bili s svojim nastopom še

bolj prepričljivi, saj so pred seboj imeli polno dvorano ljudi. Letošnja zaključna šolska prireditev je bila zares nekaj izrednega, s čimer so nas tako učenci kot učiteljstvo osrečili in presenetili.

Presenečenje tudi v polfinalnih tekmah evropskega košarkarskega prvenstva

Sovjetska zveza in Češkoslovaška za zlato kolajno

ČSSR nepričakovano premagala Španijo, Italija po pričakovanju zgubila proti Sovjetski zvezi

Finala med Sovjetsko zvezo in Češkoslovaško na 24. košarkarskem evropskem prvenstvu si gotovo ni nihče nadejal. Sovjeti so sicer sodili med glavne favorite, če niso bili celo glavni favoriti, vendar so skupaj z njimi uvrščali Špance, Jugoslovane, Italijane, Zahodne Nemce kot domačine. Na Čehoslovake pa ni nihče računjal, še zlasti, če je pogledal na njihov rojstni list. In vendar se bodo borili za zlato, potem ko so včeraj odpravili še Španijo, ki se bo skupaj z Italijo potegovala za bron.

Sovjetska zveza — Italija 112:96 (73:40)

SOVJETSKA ZVEZA: Volkov, Enden, Tarakanov 11, Homičius 12, Valters 11, Tkačenko 4, Kurtinaitis 15, Jovajša 9, Belostenji 17, Sabonis 33. ITALIJA: Savio 2, Bosa, Costa 2, Gilardi 7, Magnifico 15, Brunamonti 2, Villalta 11, Premier 18, Vecchiato 23, Marzorati 6, Sacchetti 10. SODNIKA: Reinoso (ZDA) in Maini-

ni (Fr.); PM: SZ 28:38, Italija 25:30; PON: Magnifico (30), Kurtinaitis (36), Premier (36); 3 TOČKE: Tarakanov 1, Valters 1, Jovajša 1, Sabonis 1, Gilardi 1, Premier 2; GLEDALCEV: 6 tisoč.

STUTTGART — Italija je proti Sovjetski zvezi zdržala samo pet minut: zatem je nasprotnik prešel v vodstvo in ga neprestano višal, tako da je ob koncu prvega polčasa znašalo kar 33 točk razlike. Kazalo je, da se »azzurro« obeta katastrofa, kot je ni nihče pomnil, kaj šele pričakoval. Sabonis je bil praktično neustavljiv in je v samem prvem polčasu dosegel kar 26 točk. A tudi ostali, od Tarakanova, Kurtinaitisa, Belostenjija in Homičiusa so spravljali Gambovo moštvo v obup. Italijani so bili povsem nebojgli.

V drugem polčasu so Sovjeti pustili na klopi Sabonisa, katerega je zamenjal Tkačenko, očitno je popustila tudi koncentracija, ni bilo več tiste začetne zagrizenosti, saj o uspehu ni

bilo več dvoma, in tako so Italijani nekoliko zmanjšali zaostanek, ki je ostal v še dostojnih mejah. V Gambovem moštvo so se rešili edinole Magnifico in Vecchiato v svojem nenaknem boju pod košema, Premier ni bil slab, zlasti v napadu, ostali pa so igrali povsem podrejeno vlogo, začenši z Marzoratijem in Brunamontijem.

»Azzurri« se bodo sedaj pomerili za bronasto kolajno, in sicer že dre- vi proti Španiji.

Češkoslovaška — Španija 98:95 (49:56)

ŠPANILJA: Villacampa 10, Sibilio 2, Margall, Jimenez 10, Romay 6, Martin 26, Gil 9, Costa, De La Cruz, Lopez Iturrriaga 15, San Epifanio 17.

ČEŠKOSLOVAŠKA: Skala 18, Žuf-fa, Havlik 23, Rajniak 31, Kropilak 15, Boehm 2, Okac, Brabenek 9, Mat-ticky.

SODNIKA: Weiland (Kan.) in Richardson (VB); PM: Španija 30:20,

Češkoslovaška 26:32. PON: nihče.

STUTTGART — Češkoslovaška s svojimi veterani vse bolj preseneča. Potem ko je v četrtfinalu odpravila Jugoslavijo, si je v včerajšnjem polfinalu privoščila še Španijo. Uspeh si je vsekakor zaslužila, vendar ne samo po svoji zaslugi, ampak morda prav v tolikšni meri zaradi napak svojih nasprotnikov. Zadnje minute tekme proti Španiji so bile za las podobne srečanju proti Jugoslaviji (edina razlika je bila v tem, da je do-tlejša Češkoslovaška zaostajala, medtem ko je v prvi tekmi zaostajala Jugos-lavija); ko sta do kraja manjkali dve minuti in pol, so pri rezultatu 86:86 Španci začeli s neverjetno seri-jo zgrešenih metov, očitno se jih je prijel strah pred porazom, nasprotnik pa je nadaljeval mirno in natančno in se prebil v finale, kar se mu ni po-srečilo od daljnjega leta 1967, ko je zadnjič igral za prvo mesto na ka-kem tekmovanju.

Špancem je lahko žal za zamujeno priložnost, saj so obakrat, ko so po-

spešili ritem, pustili Čehoslovake za sabo: tako je bilo ob koncu prvega polčasa, ko so imeli 11 točk prednosti. Kot v sredini drugega (v 14. min. so vodili z 8 točkami). Pri Špancih je očitno manjkala rezijska, tudi San Epi-fanio ni dal običajnega doprinosa, trener Diaz Miguel pa je preveč časa pozabil na Iturrriago in Sibilio. Z druge strani pa so seveda češkoslovaški veterani, od že osivelega Skale do Brabeneka, Kropilaka, izredno natančnega Rajniaka, pa Havlika vsega ob-čudovanja vredni, saj se jim v odlo-čilnih trenutkih ni tresla roka in niso zgubili glave, kar si je tudi mogoče razložiti z dejstvom, da niso igrali pod psihološkim pritiskom, da morajo po vsaki ceni zmagati. Dosegli so namreč več od vsakega najbolj rožna-tega pričakovanja.

OSTALI VČERAŠNJI IZID: finale za 9. mesto Izrael - Romunija 90:89 (47:47). DANES: ob 17.00 finale za 5. mesto ZRN - Francija; 19.30 finale za 3. mesto Italija - Španija.

Na prvih uradnih poskusnih vožnjah za VN Kanade

Michele Alboreto (ferrari) najhitrejši

MONTREAL — V prvih uradnih poskusnih vožnjah za jutrišnje avtomobilsko dirko formule ena, veljavno za VN Kanade, se je Michele Alboreto na ferrariju odlično obnesel, saj je prehitel tako Senno kot Prosta, ki sta bila včeraj njegova najnevarnejša tekmeca, in obenem postavil nov rekord proge. Sorazmerno dobro je šlo tudi drugemu pilotu Ferrarija, Švedu Johanssonu, ki je dosegel 10. najboljši čas.

Veliko smolo pa so imeli pri Alfa Romeu, saj se je ogenj prijel vseh njenih treh vozil, in sicer zaradi turbin: dvakrat se je to zgodilo Cheeverju in enkrat Patreseju. Številni so bili tudi manjši incidenti, ki so se na srečo končali brez telesnih poškodb. Vanje so bili med drugimi vpleteni Martini, Berger in Fabi.

VRSTNI RED: 1. Alboreto (It.), ferrari 1'25"127; 2. Senna (Braz.) lotus renault 1'25"399; 3. Prost (Fr.) mclaren 1'25"977; 4. Rosberg (Fin.) williams honda 1'26"255; 5. Warwick

(VB) renault elf 1'26"801; 6. De Angelis (It.) lotus renault 1'26"895; 7. Tambay (Fr.) renault elf 1'26"959; 8. Piquet (Braz.) brabham BMW 1'27"004; 9. Cheever (ZDA) alfa romeo 1'27"638; 10. Johansson (Šve.) ferrari 1'27"870; 11. Patrese (It.) alfa romeo 1'28"081; 12. Lauda (Av.) mclaren 1'28"126; 13. Boutsen (Bel.) arrows BMW 1'28"241; 14. Mansell (VB) williams honda 1'28"367; 15. De Cesaris (It.) ligier gitanes 1'28"746; 16. Alliot (Fr.) ram hart 1'29"501; 17. Laffite (Fr.) ligier gitanes 1'29"730; 18. Fabi (It.) toleman hart 1'29"910; 19. Surer (Švi.) brabham BMW 1 minuto 30"206; 20. Berger (Av.) arrows BMW 1'30"826; 21. Winkelhock (ZRN) ram hart 1'31"147;

Panatta in Tous v polfinalu
BOLOGNA — Španec Alberto Tous in Italijan Claudio Panatta sta se uvrstila v polfinale mednarodnega teniškega turnirja v Bologni. Tous je s 6:4, 6:0 premagal Švicarja Kuhar-

skyja, Panatta pa s 6:7, 6:2, 6:3 ro-jaka Narduccija.

Da Silva v vodstvu

BERN — Na tretji etapi kolesarske dirke po Švici je zmagal Avstrijec Phil Anderson, na skupni lestvici pa vodi Portugalec Da Silva s 5" na-skoka prav pred Andersonom in 7" pred Švicarjem Winterbergerom.

Danes kvaliteten rokometni turnir na Škofijah

Ob 10-letnici obstoja ženskega ro-kometnega kluba Burja, ki je bil lani slovenski prvak, letos pa je zasedel 3. mesto, bo danes na Škofijah pri Kopru doslej najmočnejši ženski roko-metni turnir na slovenski obali. Sode-lujejo jugoslovanska prvotigaša Be-linka Olimpija iz Ljubljane, Trešnjev-ka iz Zagreba, italijanski prvak Esten-blok iz Ferrare ter Burja. Pričetek turnirja bo ob 14. uri. (J. K.)

Po sinočnjem izrednem občnem zboru Vesne

Posegli bodo bivši predsedniki

Tudi po sinočnjem izrednem občnem zboru v Križu ni nad ŠD Vesna zasila- lo sonce. Občni zbor, ki ga je vo-dstvo kriškega nogometnega društva sklicalo z namenom, da seznani čla-ne z nepričakanim odstopom večjega dela odbora s predsednikom Angelom Bogatcem na čelu, ni prinesel zaželenih sadov, saj se ni nihče javil, da bi nadomestil sedanjo garnituro. Vseka-kor velja poudariti, da članstvo ni zapustilo dvorane Ljudskega doma praznih rok, saj je iz razprave izšel konkreten predlog za izhod iz navide-zno brezizhodnega položaja. Bivši pre-sedniki Vesne Franc Cattonar, Felix Košta, Miroslav Sedmak in Claudio Sedmak so se namreč obvezali, da bodo skupaj s sedanjim predsednikom Bogatcem na posebni seji, ki bo men-da prihodnjo sredo, skušali sestaviti izbor kandidatov, ki naj bi v prihod-nji mandatni dobi okrepili odbor, ki šteje sedaj le malo res aktivnih čla-nov. V tem primeru obstaja tudi mož-nost, da bi prišlo do preklica prej o-

menjenega odstopa sedanjega odbora, kar bi seveda omogočilo, da bi Vesna priplula v bolj mirno vodo.

V svojem uvodnem govoru je Boga-tec seznanil članstvo z razlogi, ki so njega in večino ostalih odbornikov pri-peljali do sklepa, da odstopijo. Med temi je v prvi vrsti pomanjkanje lju-di (potrebnih bi jih bilo najmanj dvaj-set, dejansko jih je pet ali kaj več), hkrati pa tudi razočaranje nad de-jstvom, da s sedanjimi silami ni mo-goče mladim (kljub lastnemu igri-šču) nuditi zadostnih pogojev za raz-voj. Ne nazadnje so tu prisotni še o-sebni in splošni napadi na odbor, kri-tiziranje po gostilnah in tako naprej.

Kakorkoli, ne glede na to, kako se bo končal poseg bivših predsednikov, se je dosedanji odbor obvezal, da bo še naprej vodil društvo do avgusta meseca. V tem času bo s kioskom na prazniku vina in rib in z nagradno loterijo skušal kriti precejšen primanj-kljaj, ki ga je blagajnik zabeležil v komaj minuli sezoni. (ak)

Stekla pobuda Dober dan naši

V okviru pobude Dober dan naši je včeraj prišla v Lonjer skupina okrog 15 kolesarjev in kolesark iz podjetja Svilanit iz Kamnika. Po položitvi venca pred spomenik padlim, je bilo družabno srečanje v prostorih KK Adria. Danes bo ženska skupina krenila v Gorico, kjer jo bodo sprejeli v Kulturnem domu in zatem v Čedad, kjer se bo ustavila na sedežu društva I. Trinko. Pot jo bo zatem peljala v Bovec in v Avstrijo, po ozemlju, kjer prebiva slovenska manjšina

Finale 3. zamejskega šahovskega prvenstva ZSSDI

Filipović pred Pertotom in Lakovičem

Sinoči je bil na sedežu Poleta v Konkolnski ulici 1 na Opčinah fi-nalni del zamejskega šahovskega brzopoteznega prvenstva, ki ga že tretjič zaporedoma prireja šahovska komi-sija pri ZSSDI.

Tega finala se je udeležilo enajst najboljših zamejskih šahistov, ki so se na ta sklepni del uvrstili po kva-lifikacijah, ki so bile na Opčinah pred več kot mesecem dni.

Ze drugič zaporedoma je zamejski šahovski prvak mojster Božidar Fili-pović, ki je osvojil skupno 19 točk. Prav v vseh dvobojih je gladko zma-gal z 2:0, le z drugouvrščenim Per-totom je igral izenačeno 1:1. Držav-ni prvokategornik Egon Pertot je skupno izgubil šest točk (osvojil jih

je 14), kar mu je zadostovalo za o-svojitve naslova podprvaka. Osvojil je pet dvobojev, petimi (Filipovičem, Prašljem, Benedetičem, D. Jelinčičem in Antončičem) pa je izenačil.

Mojster Pino Laković iz Gorice in Drago Bajc sta osvojila enako števi-lo točk (12,5), vendar pa je bil Lako-vič po Buholzovem sistemom boljši (osvojil je več točk z boljšimi igralci kot nasprotniki) ter dobil pokal za tre-tje mesto. Na petem mestu je pristal državni drugokategornik Dušan Jeli-nčič, ki je osvojil le pol točke manj od Lakoviča in Bajca (12). Odlično šesto mesto je osvojil Filibert Benedetič, ki je zbral točno polovico razpoložljivih točk — deset.

Na spodnjem delu lestvice tega fi-

nalnega dela so še Drago Antončič, ki je igral pod svojimi sposobnostmi, ter še v zaporedju Danilo Ukmar, Pi-no Rudež, Zlatko Jelinčič in Cveto Prašelj.

Popolna končna lestvica finala za-mejskega šahovskega prvenstva je sledeča: 1. B. Filipović 19; 2. E. Per-tot 14; 3. P. Laković 12,5; 4. D. Bajc 12,5; 5. D. Jelinčič 12; 6. F. Benede-tič 10; 7. D. Antončič 8,5; 9. P. Ru-dež 5,5; 10. Z. Jelinčič 4,5; 11. C. Prašelj 4.

Prvi trije uvrščeni so dobili pokale ZSSDI, ostali finalisti pa so dobili kolajne. S tem turnirjem se letošnja brzopotezna šahovska sezona zaklju-čuje. Mesečni brzturnirji se bodo spet začeli prvi petek oktobra.

Jadralci Sirene na več frontah

Ta konec tedna se bodo mladi ja-dralci TPK Sirena udeležili regat v razredih optimist, evropra in laser.

V razredu optimist bodo Sirenini ja-dralci Andrej in Karlo Ferfolja, Mi-ran Guštin, Marko in Marjana Debe-ljuh, Klavdija Coslovic in Greta Meuc-ci jutri nastopili v Benetkah.

V razredu evropra se bodo Arjana Bogatec, Peter Sterni in Aleksander Panjek v Tržaškem zalivu udeležili dveh regat v organizaciji jadrlnega kluba Circolo velico Adriaco: danes za pokal Nina Favretta, jutri pa za pokal prijateljstva.

Maksi Ferfolja pa bo jutri v Al-pagu nastopil na tretji preizkušnji za consko jadrlnsko prvenstvu v razre-du laser. (A. Debeljuh)

Roma in Ajax izenačila

RIM — V prijateljskem nogometnem srečanju sta se Roma in Ajax razšla pri neodločenem izidu 1:1 (0:1). Za-detka sta dosegla Van Het Schip (v 14. min.) in Gerolin (v 55. min.).

domači šport

Danes ODOJKA

DEŽELNI FINALE UNDER 15 MOŠKI
Od 15.30 v Pordenonu, šola Gozzi, Ul. Vesaglio in občinska telovadnica v Bor-gu Meduna, Ul. Prosecco: nastopa tudi Sloga.

DEŽELNI FINALE UNDER 15 ŽENSKÉ
Od 15.30 v Ronkah, telovadnica Fili-put, Ul. dei Campi in v Fari ob Soči, občinska telovadnica: nastopa tudi Slo-ga.

TURNIR A. BUDAL V MINIOBOJKI
15.00 v štandreški občinski telovadni-ci: nastopa 6 slovenskih društev.

PRIJATELJSKA TEKMA
18.00 v Dolini: Breg - Bled.

NOGOMET

MEMORIAL ČEVDEK
17.00 na Peči: finale za 3. mesto So-vodnje - Peč; 19.00 finale za 1. me-sto: Števerjan - Bilje.

KOŠARKA

PRIJATELJSKA TEKMA
15.30 v Trstu, na 1. maju: Bor - Je-žica dečki; 17.00 Bor - Ježica mla-dinci.

Jutri

KOŠARKA

1. MOŠKA DIVIZIJA
11.00 v Trstu, Ul. della Valle: An-namaria - Breg.

NOGOMET

3. AMATERSKA LIGA
17.00 v Vilešah: Audax - Mladost.

Amaterska kolesarska dirka po Italiji

Na 3. etapi kolesarske amaterske dirke po Italiji (Reggello - Riale Ter-me za 118 km) se je uveljavil sovjet-ski predstavnik Uslamin, v skupni u-vrstitvi pa vodi Italijan Bergamo pred Vandellijem in Uslaminom.

Moser se pripravlja na podvig

RIM — Francesco Moser bo danes poskusil posebno vozilo, s katerim bo čez čas skušal potolči svetovni re-kord v hitrosti na zemlji s človeško silo.

Z občnega zbora pokrajinske zveze FIPAV

Povsem obnovili odbor

Nagradili igralke in vodstvo Friulexporta

V novem sedežu v Ul. San Laz-zaro je bil v četrtek redni občni zbor pokrajinskega odbora odbojarske zve-ze. Glavna točka je bila izvolitev no-vega odbora s štiriletno mandatno dobo. Po dolgih letih je dosedanji predsednik, dr. Jacolino, zapustil svo-je mesto, saj kot novi podpredsednik deželnega odbora ne more ponovno kandidirati za predsedniško mesto na pokrajinski ravni. Namesto njega je bil s polnim številom glasov izvoljen Paolo Ruggieri, v odboru pa so še odborniki Biasiol, Bette, Giacomelli in Gorgin. Društva so tudi sklenila poslati vsedrjavni zvezi poziv, v ka-terem izražajo nasprotovanje novim pravilom o starostni omejitvi v de-želnih ligah. Proti temu pozivu so se izrekla vsa prisotna slovenska dru-

štva in pa italijanski društvi Inter 1904 in OMA, se pravi, da se z vsedr-žavno zvezo strinjajo vsi najmoč-nejši tržaški klubi.

Pred pričetkom volitev je predse-dnik deželnega odbora prof. Pipan nagradil igralke in tehnično vodstvo združene mladinske ekipe Friulexport za pred nedavnim osvojenim naslov državni podprvakinj v kategoriji dek-lic. Dekleta so prejela vsaka svoj pokal, tehnični direktor Šušteršič in trenerja Koren in Kalc pa so prejeli plaketo. S pokali so bila nagrajena tudi društva, ki so v minuli sezoni osvojila pokrajinska prvenstva. Med temi so bila tudi slovenska društva Bor, Breg in Sloga, levji delež pa je šel Interju 1904.

Z zmago do žreba, ko bo odločal o napredovanju Jutri v Vilešah Mladost-Audax

Po zadnjem sporočilu federacije kaže, da v primeru zmage Mladosti jutri v Vilešah proti Audaxu, ne bo prišlo do dodatnih tekem, marveč bo o ekipi, ki bo napredovala, odločal žreb. Tako je bilo lani, ko so z žrebom določili dve ekipi, ki sta letos igrali v višji kategoriji. Za letošnje dodatne tekme so se v začetku odločili proti žrebu, sedaj pa kaže, da bo sreča določila zmagovalca, vedno če bo to potrebno.

Sicer smo iz nepotrjenih vesti izvedeli, da bi od treh ekip kar dve napredovali. Druge postavbe pa ne bi določil žreb, marveč federacija sama, ki bi v prvi vrsti upoštevala športne in druge sposobnosti kandidata. Ni znano, kakšen ključ bo federacija uporabljala za tako izbiro.

Vse to pa velja le, če se bo jutri ob 17. uri na igrišču v Vilešah zgodilo to, kar doberdobski navijači upajo: zmaga Mladosti proti goriškemu Audaxu. To pa bo zelo težko, še posebno če sklepamo po tem, kar je

doberdobska ekipa pokazala v sklepnih tekmah in še posebno prejšnjo nedeljo v Tržiču.

Po vsej verjetnosti je spodrsrlaj v Poljanu odvel marsikomu voljo, da

bi odločno nastopil v tem dodatnem delu. To se pozna že po samih odsotnostih nekaterih igralcev na treningih, kar je po eni strani tudi razumljivo, saj po daljšem času popusti živčna koncentracija in volja. Mladost bo torej morala jutri igrati na vse ali nič. Morala bo dati na igrišče vse sile, ki jih še ima in od prve minute dalje oblegati nasprotno obrambo in ne dovoliti Audaxu, da razvije svojo igro. Vse to je na papirju precej lahko, na igrišču pa se znajo stvari zasukati drugače.

Sicer bi znaga, kot smo že uvodoma povedali, pomenila le, da imajo tudi Doberdobci eno tretjino možnosti, da jih žreb določi za zmogovito ekipo. V kroniko pa moramo beležiti, da bo jutri Mladost igrala brez dveh standardnih igralcev, Uljana in Gabrijela Ferfolje.

Na sliki: trener Matussi bo moral jutri proti Audaxu »prikačati« poseben taktiko za svoje igralce.

S tekme Jadran - Olimpija

Pred tednom dni je na odprtem igrišču na Kontovelu pred številnim občinstvom ljubljanski košarkarski prvoligaš Olimpija seveda gladko premagal Jadran (119:71), ki je nastopil z nekaterimi Kontovelovimi igralci. Tekma je bila pač tipično posezonsko prijateljsko srečanje, na račun pa so prišli gledalci, ki so videli nekaj atraktivnih potez

Na finalnem miniodbojškem turnirju Soča in Sovodnje pri vrhu

V četrtek je bil v štandrediški telovadnici finalni del turnirja v miniodbojki za deklice. Teža sklepne dela sta se udeležili tudi dve naši trojici. Sovodnje in Soča sta se skupno s Toriano in Volley Canonom borili za osvojitev 1. mesta, ki daje možnost za nastop na državnem prvenstvu, ki bo septembra v Città di Castello. Končno 1. mesto je pripadlo ekipi Volley Canon iz Tržiča, ki je premagala preostale tri ekipe, Soča in Sovodnje pa sta z odličnim drugim in tretjim mestom potrdili napredek ženske odbojke na Goriškem, saj sta bili tehnično enakovredni zmagovalkam. Vsekakor sta trener Soče Boris Cotič in trener Sovodnj Rajko Petejan lahko zadovoljna z nastopom svojih ekip, ki sta zasedli odlični mesti v tem pokrajinskem prvenstvu, na katerem je sodelovalo nad 30 ekip.

Izidi sklepne dela turnirja: Volley Canon - Torriana 2:0 (15:4, 15:8); Volley Canon - Soča 2:0 (15:3, 15:11); Sovodnje - Torriana 2:0 (15:2, 15:13); Soča - Sovodnje 2:0 (15:4, 15:3); Soča - Torriana 2:1 (7:15, 15:10, 15:7); Volley Canon - Sovodnje 2:0 (15:11, 15:5).

Končna lestvica: Volley Canon 6, Soča 4, Sovodnje 2, Torriana 0. (Zip)

Reje prvak

Prvo mesto in naslov šahovskega prvaka Primorske je preprčiljivo osvojil mojstrski kandidat Vladimir Reje (Tolmin), ki je zbral 6,5 točke, pol točke za njim je zaostal Škoberne (Tolmin), sledijo: Vodopivec (NG) 5, Mokorel (NG) 3,5, Šestič (Piran) 2,5, Todorovič (Izola) 2, More (Idrija) 1,5 in Šuc (Piran) 1 točka.

Mladinske igre za osnovne šole v atletiki Nekaj dobrih rezultatov

Pred kratkim so bile na Kolonji mladinske igre v atletiki za tržaške osnovne šole. Nastopilo je 25 šol, med katerimi tudi svetoivanska šola O. Župančič s številno udeležbo. Za šolo Ribičič je tekmovala samo Margareth Macchiati, ki je s 3,13 m dosegla odlično drugo mesto v skoku v daljino za 5. razred; za njo se je uvrstila na šesto mesto Mosettijeva (Župančič). Za šolo Karel Širok je za 4. razred skakala v daljino Francesca Icardi, ki je prav tako zasedla drugo mesto in sicer z znakmo 3,12 m, peto mesto pa je zasedla Asja Jurkič.

Najboljši rezultat za naše šole je dosegel v metu žogice za 4. razred učenec svetoivanske šole Michel Grbec, ki je z metom 36,62 m prevladal v zelo močni konkurenci. Omenimo, da je v tej panogi tekmovalo 26 učencev, vsi z italijanskih šol, drugouvrščeni

pa je vrgel žogico kar 4 metre manj kot naš predstavnik.

Na vseh drugih tekmovanjih so se prijavi za slovenske šole samo učenci šole »O. Župančič«, ki je v skupnem seštevku dosegla odlično peto mesto. Zasluga za ta uspeh gre nedvomno svetoivanskemu učitelju Mariju Adamiču.

Zelo dober rezultat je tudi dosegel Enriko Lapel, ki je v teku na 50 m za 2. razred prišel tretji med 45 tekmovalci.

Dobro so se še izkazali: Micaela Fajman (5. mesto: 50 m — 1. razred); Tanja Bonanno (5. mesto: met žogice — 5. r.); Andrea Fabris (6. mesto: met žogice — 5. r.); Vesna Cappellini (7. mesto: tek 50 m — 2. r.); Marko Ursich (7. mesto: tek 50 m — 2. r.).

V ženski štafeti je šola O. Župančič zasedla 5. mesto v postavi Race, Bassa, Bonanno, Mosetti. (G. C.)

JUTRI V ZGONIKU IN REPNU

Sedmi pokal Kraškega doma

Jutri bo balinarski odsek Kraškega doma priredil tradicionalni mednarodni balinarski turnir za 7. pokal Kraškega doma. Sodelovalo bo 12 ekip iz zamejstva in iz obmejnih vasi iz matične domovine, ki bodo razdeljene v štiri skupine: dve bosta merili moči v Zgoniku, ostala polovica pa bo nastopala v Repnu.

Prvouvrščene četverke vsake skupine se bodo nato pomerile v popoldanskem polfinalu in finalu. Upajmo, da bo vreme organizatorjem naklonjeno, saj bodo po drugi strani požrtvovalni članj tamkajšnje balinarske sekcije vložili ves trud, da bo množična športna prireditev v Repnu čimbolj uspeša.

Ekipa, ki bodo nastopile na 7. pokalu Kraškega doma so naslednje: Zeleno jezero - Dobravlje, Brin - Povir, Repentabor, Orlek, Kobjeglava, Štanjel, Kras, Gaja, Zarja, Sokol in dve ekipi Kraškega doma. Z.S.

Na nogometnem turnirju za memorial Simona Čevdka Števerjan in Bilje v finalu

Števerjan in Bilje sta finalistata prvega nogometnega turnirja za memorial Simona Čevdka, ki se te dni odvija na Peči. Finalno srečanje bo danes ob 19. uri, medtem ko se bosta ob 17. uri za 3. mesto srečali postavi Sovodnj in Peči. Po tekmah bo sledilo nagrajevanje ekip in posameznikov, ki so se izkazali na tej prireditvi, ki je pritegnila precejšnjo pozornost občinstva in vse kaže, da gre to pobudo še ponoviti.

IZIDA POLFINALNIH SREČANJ
Rupa Peč — Števerjan 4:7 (3:3)
STRELCI: Butkovič (4), Marassi (3), Klanjšček (3), Kodermac.

RUPA PEČ: M. Kovic, A. Kovic, Adragna, Čevdek, Marson, Butkovič, Furlani.

ŠTEVERJAN: Legiša, Mikluš, Kodermac, Klanjšček, Šuligoj, Fattore, Maraž, Radikon, Marassi.

Bilje — Sovodnje 4:2 (po podaljških)
STRELCI: Florenin, E. Petejan, Kovic (avtogol), Silič (2), D. Jerončič; SODNIK: Marjan Tomšič.

BILJE: Čuk, Nanut, K. Jerončič, D. Jerončič, Pregelj, Silič, Komel, Žibernik, Revšič, Nemec, Miška.

SOVODNJE: Uršič, Petejan, Fajt, Kovic, E. Petejan, Devetak, Tomšič, Florenin, B. Marson, Hmeljak.

obvestila

PRIMOTOR KLUB
obvešča, da je zbirališče in odhod tistih, ki gredo na Grobnik na ogled jutrišnje motociklistične dirke za VN Jugoslavije, ob 8. uri na Pesku.

TENIŠKA SEKCIJA SZ GAJA
prireja tečaj za odrasle, ki se bo začel v sredo, 19. t. m., na Padričah. Tečaj, ki ga bo vodil Roberto Corbo, bo potekal v 10 lekcijah. Vpisovanje v sredo, 19. t. m., ob 20. uri na teniških igriščih.

TPK SIRENA
vabi danes, 15. junija, v popoldanskem urah na sejem rabljene opreme (jadralnih desk).

TPK SIRENA
obvešča, da je tajništvo kluba na razpolago članom in prijateljem vsak dan (razen ob sredah, nedeljah in praznikih) od 18. do 20. ure. Tel. 422-696.

ŠK KRAS
vabi odbornike, igralce in člane na DRUŽABNO SREČANJE s pobratenim društvom Partizan - Moste, ki bo jutri, 16. junija, v Črnem vrhu. Odhod z osebnimi avtomobili ob 7.30 iz Zgonika (pred občino). Prijave na tel. št. 229-425, od 19. do 20. ure, in pred odhodom.

SZ BOR
sklicuje v ponedeljek, 17. t. m., ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicu REDNI OBČNI ZBOR na svojem seždu v Trstu, Vrdelska cesta 7.

ŠD ZARJA
sklicuje v sredo, 19. t. m., ob 20.30 v prvem in ob 21. uri v drugem sklicanju v svojem krožku 19. REDNI OBČNI ZBOR.

TPK SIRENA
prireja julija meseca jadralne tečaje v razredu optimist in v razredu jadralnih desk. Informacije in vpisovanje na sedežu društva vsak dan, razen ob sredah, nedeljah in praznikih, od 18. do 20. ure, ali po telefonu (422-696).

DANES V ŠTANDREŽU

Turnir »A. Budal«

Na pobudo odbojarske komisije pri ZSSDI bo danes s pričetkom ob 15. uri Val organiziral v štandrediški telovadnici prvi turnir Andrej Budal za miniodbojkarje. Ker se bodo turnirja udeležile vse slovenske ekipe, ki se ukvarjajo z moško miniodbojko, lahko rečemo, da bo turnir veljal za zamejsko prvenstvo. Turnirja se bo udeležilo 10 trojic: Val in Briški grič s po tremi ekipami, z eno pa Sovodnje, Sloga, Olimpija in Soča. Okrog 19. ure bo nagrajevanje v Domu Andrej Budal v Štandrežu. (Zip)

Turnir Mladinskega centra v Gorici

Košarke je konec - na vrsti je odbojka

V sredo zvečer se je zaključil košarkarski del v okviru turnirja Mladinskega centra. Prvo mesto je zasedla ekipa Malomeščanov, ki je v lepi in izenačeni tekmi premagala ekipo Tronks. Tretje mesto so osvojili predstavniki Mladinskega krožka, ki so brez večjih težav premagali Sovodnje.

FINALE ZA 3. MESTO
Mladinski krožek - mladi — Sovodnje 86:65 (37:31)

MLADINSKI KROŽEK - mladi: D. Orzan 38, N. Orzan 6, Kocjančič 20, Čej, Battello, Rinelli, D. Košuta 20, Roner 2.

SOVODNJE: Rojec 17, Butkovič 6, R. Petejan 22, M. Petejan 4, I. Košuta 16.

FINALE ZA 1. MESTO
Malomeščani — Tronks 70:67 (39:38)
MALOMEŠČANI: Podberšič 25, Čej

10, Semolič 6, Ziani 5, Lutman 3, Chizzolini 21.

TRONKS: Corsi 29, Gruzovin, Dornik 23, M. Cotič, I. Cotič, Š. Cotič, Carli 7, Battisti 8.

V velikem finalu je zmaga pripadla Malomeščanom, ki so v ključnih trenutkih imeli mirnejše živce in so boljše zaključevali napade. Vsekakor je bila tekma zelo izenačena, saj ni nobena ekipa dosegla večje prednosti in zmaga je bila v dvomu prav do zadnjega.

Končni vrstni red: 1. Malomeščani, 2. Tronks, 3. Mladinski krožek - mladi. Nagrajevanje košarkarskega turnirja bo na zaključnem večeru celotnega turnirja, in sicer v torek, 18. t. m., ko bo še nagrajevanje za moško in žensko odbojko.

Turnir se bo nadaljeval v ponedeljek, 17. t. m., z žensko odbojko. Spo-

red tekem je naslednji: 19.30 O. Župančič - Mladinski krožek GO; 20.30 Vrh - Doberdob; 21.30 finale za 1. mesto.

Turnir Mladinskega centra prehaja počasi v zaključno fazo. V četrtek so odigrali tekme v drugi skupini moške odbojke. V polfinalu sta se uvrstili ekipi Sovodnje in Jezero iz Doberdoba, ki se bosta srečali s prvoouvrščenima ekipama iz prve skupine. Kot rezultat sami jasno kažejo, so bile tekme zelo izenačene in o zmagovalcu so odločali predvsem mirnejši živci v ključnih trenutkih.

Sovodnje - Kmečka banka 2:0 (15:13, 17:15); Jezero - Vrh 2:1 (7:15, 16:14, 15:12); Sovodnje - Jezero 2:0 (15:6, 15:10).

Ekipa so nastopile v naslednjih postavah:

SOVODNJE: A. M. in A. Fajt, Butkovič, Gulin, Batistič, Petejan.

JEZERO: Jarc, S. in D. Lakovič, Bagon, E. in D. Gergolet, Kosič, Lavrenčič, Juren, G. in M. Ferfolja.

VRH: Cotič, M. in L. Černic, I., D. in G. Devetak, Bagon, Juren.

KMEČKA BANKA: Orel, Baša, Klanjšček, Rožič, Corva, Marvin.

NADALJNJI, SPORED

Ponedeljek, 17. 6. - ženska odbojka: 19.30 O. Župančič - Mladinski krožek; 20.30 Vrh - Doberdob; 21.30 finale za 1. in 2. mesto.

Torek, 18. 6. - moška odbojka: 19.30 O. Župančič - Sovodnje; 20.30 Jezero - Pevma Oslavje; 21.30 finale za 1. in 2. mesto.

MAL

Danes v Borovem športnem centru

Prijateljsko srečanje med Borom in Ježico

Danes bo v Borovem športnem centru na stadionu 1. maj prijateljsko srečanje med mladinskimi moštvi ljubljanske Ježice in Bora. Društvi že vrsto let gojita prijateljske stike in sodelujeta, naši košarkarji pa so bili že večkrat na gostovanju v Ljubljani, prav tako pa njihovi ljubljanski vrstniki v Trstu. V drevisnjem srečanju bodo med sabo merili moči ekipe pionirjev, propagande, letnika 1972 dečkov, pionirjev, letnika 1971 in mladincev.

SPORED TEKEM: ob 15.30 Bor - Ježica dečki; ob 17.00 Bor - Ježica mladinci. Tekme bodo na odkritem igrišču stadiona 1. maj. (Cancia)

Naročnina: mesečna 10.000 lir - celoletna 120.000 lir; v SFRJ številka 35.00 din, naročnina za zasebnike mesečno 250.00, letno 2.500.00 din, za organizacije in podjetja mesečno 300.00, letno 3.000.00, letno nedeljski 800.00 din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ - žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II, nad. - telefon 223023

Oglosi - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. vis. 23 mm) 43.000 lir. Finančni in legalni oglosi 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglosi 550 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. Oglosi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglosnem oddelku PUBLIST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, ttx 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah - SPI.

primorski dnevnik

15. junija 1985

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Ttx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD Stretto De Rubels 20
Tel. (0432) 731190
Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Nova agresija rasističnega režima Južnoafriški vojaki vpadli v Botsvano

JOHANNESBURG — Včeraj ponoči so oboroženi oddelki južnoafriške vojske vpadli na ozemlje sosednje Botsvane, da bi uničili kakih deset poslopij v njenem glavnem mestu Gaboronesu, češ da so se v njih skrivali pripadniki Afriškega nacionalnega kongresa (ANC), se pravi največje gverilske organizacije, ki se bori proti južnoafriškemu rasističnemu režimu.

Vest je potrdil sam vrhovni poveljnik južnoafriških oboroženih sil gen. Constand Viljoen, ki je dejal, da so se za vojaški poseg odločili po številnih opozorilih botsvanski vladi, naj prepreči vpade borcev ANC s svojega ozemlja v Južnoafriško republiko. O samih vojaških operacijah je povedal le, da je bila izvršena po načrtu in da je med južnoafriškimi vojakmi bil eden ranjen.

O vpadu južnoafriške vojske je poročal tudi botsvanski radio, ki je de-

jal, da so južnoafriške enote ubile 11 ljudi in uničile več poslopij v Gaboronesu, medtem ko je šef botsvanske policije pojasnil, da so žrtve »južnoafriški begunci«.

Takšne akcije južnoafriške vojske niso nič novega, saj se južnoafriški režim ne pomišlja oboroženo poseči na ozemlja sosednjih držav, ko meni, da so tako ali drugače prizadeti njegovi interesi. Zadnjič so podoben primer zabeležili v Angoli in prav v času, ko je bil vpad v Botsvano v teku, je Angola formalno zahtevala nujno sklicanje varnostnega sveta OZN, da bi razpravljala o »groznjah proti miru ter regionalni in mednarodni varnosti, ki jih predstavljajo stalne agresije in nasilna dejanja rasističnih oboroženih sil Južne Afrike«. Zahtevo je predložil angolski zunanji minister Alfonso van Dunem, ki se v teh dneh udeležuje v New Yorku zasedanja varnostnega sveta OZN o Namibiji.

Končana prva faza pregledov posmrtnih ostankov Še mnogo nejasnosti v zvezi s truplom nacista Mengeleja

SAO PAULO — Brazilska policija je zaključila prvo fazo preiskave o domnevni smrti nacističnega zločinca Mengeleja. Zaslila je celo vrsto prič, ki so nedvoumno potrdile, da je nekdanji »angel smrti«, zdravnik iz Auschwitza, ki je osebno odgovoren za stotisoče smrti v tem zloglasnem uničevalnem taborišču, živel v Braziliji od 1961 do leta 1979, ko naj bi se utopil in umrl. Sedaj bo treba čakati na dokončen odgovor, ki ga bodo morali dati zdravniki, ki so pregledali posmrtno ostanke, ki jih pripisujejo Mengeleju. Nedvoumno je, da imajo posmrtni ostanki nekatere značilnosti, zaradi katerih bi utegnili biti prav Mengelejevi. Truplo je visoko 175 cm, Mengele pa je bil visok 174 cm. Razlika je malenkostna in je ne kaže jemati v poštev. Mengele je imel poškodovan kolk in tudi posmrtni ostanki, ki jih sedaj zdravniki pregledujejo imajo poškodovan kolk. Treba bo zelo natančno proučiti zobovje in ga primerjati s podatki, ki so na razpolago v nemških arhivih. Skušali bodo tudi ugotoviti krvo skupino. Vsekakor ni izključeno, da so truplo, ki ga sedaj pripisujejo Mengeleju izbrali prav na osnovi podobnosti med umrlim neznancem in Mengelejem.

Zdravniki vsekakor ne bodo več objavljali delnih

izsledkov, temveč bodo ob koncu objavili zaključke svoje študije. Svoje delo bodo končali tam nekje konec meseca in takrat bodo povedali, ali je truplo, ki ga pregledujejo v resnici Mengelejevo ali ne.

Policija je v tem času zbrala celo vrsto pričevanj, ki govorijo o prisotnosti Mengeleja v Braziliji ter o ljudeh, ki so mu pomagali, tako prostovoljno, kot tudi pod vplivom groženj. Tako je na primer Mengele živel kakih 15 let z družino Stammer, s katero se je leta 1948 preselil v kraj Serra Negra, kjer so Stammerjevi kupili kmetijo, njega pa imenovali za upravnika. Mengele si je tam dal sezidati stolp, s katerega je opazoval okolico in vse premike okrog kmetije z močnim daljnogledom. Pri sebi je imel vedno kakih 15 psov. Stolp je zgradil Italijar Ferdinando Belitatti, ki je povedal, da je možakar bil zelo ukazovalen, da se na kmetijstvo sploh ni razumel, da pa je bil zelo več z živalmi, ki jih je včasih tudi operiral, če je bilo potrebno. To je samo eno od pričevanj o Mengelejevi prisotnosti v Braziliji. Stammerjeve bodo sodili, ker so nudili zavetišče človeku, ki ga je brazilska policija iskala, pa čeprav jih je domnevni Mengele baje izsiljeval in jim grozil, da bi ga ne izdali oblastem.

Kratke od tod in tam

MOSKVA — Peter Uljanec iz Artemoskva v Ukrajini je živel 43 let s kroglo v glavi ne da bi se tega zavedal. Uljanec je bil ranjen leta 1942 in sicer v glavo. Rana se je kaj kmalu zacelila, vendar je mož trpel za močnimi glavoboli celih 43 let. Ko so ga zdravniki pred dnevi spet pregledali so s presenečenjem ugotovili, da ima še vedno nemško kroglo v glavi. Po operaciji je Uljanec popolnoma okreval in tudi glavoboli so prenehali.

BOCEN — Na mednarodnem mejnem prehodu pri Brennerju so italijanski cariniki odkrili v kontejnerju, ki je z vlakom prihajal iz Danske, celih 15 ton cigaret. Iz dokumentov je izhajalo, da bi v kontejnerju moral biti star papir. Cigarete so bile namenjene v Milan. Finančni stražniki menijo, da je v Lombardiji središče obširne tihotapske organizacije, ki je cigarete potem prodajala po vsej Italiji. Menijo tudi, da to ni prvi tovor cigaret, ki ga pretihotapijo preko meje pri Brennerju.

TAMPA (Florida) — Ameriški general Dozier, ki je v svoji vojaški karieri zaslovel najbrž samo zaradi tega, ker so ga v Italiji ugrabile rdeče brigade in osvobodili pripadniki posebnih enot italijanske policije, bo slekel uniformo ter se zaposlil v tvrdki, ki uvaža in izvažajo južno sadje. Dozier ima sedaj 54 let, rdeče brigade pa so ga ugrabile pred 3 leti v Veroni.

Po sovjetski zasedbi so se 3 milijoni Afganistancev izselili v Pakistan Življenje v taboriščih afganistanskih beguncev

ISLAMABAD — Iz zasedenega Afganistana je v zadnjih letih zbežalo na milijone ljudi. Približno milijon se jih je zateklo v iranska gorovja, največ pa jih je pribežalo v Pakistan, in sicer kakih trije milijoni. Živijo v glavnem v begunskih taboriščih, ki se nahajajo v težko dostopnih krajih na zahodu in severozahodu Pakistana, in redki so časniki, ki se odločijo za tako negotovo pot, da bi pisali o težkočah ljudi, ki so prisilno zapustili svoje domove. Poleg tega pakistanska vlada ni ravno navdušena nad tem, da se radovedni dopisniki sučejo okrog teh taborišč. Islamabad vztrajno ponavlja tezo, da nudi afganistanskim beguncem izključno humanitarno pomoč in da ne želi na svojem ozemlju uporniških baz, iz katerih bi afganistanski borci odhajali čez mejo. Dejstvo pa je, da so nekatera od teh taborišč postala oporišča mudžahedinov, v katerih se borci urijo in imajo celo zaprte vojne ujetnike, kot je pokazal nedavni krvavi incident v taborišču Mattani.

Največja koncentracija beguncev je na severozahodnem območju, kjer v 279 taboriščih živi približno 2,1 milijona Afganistancev. Ostali so raztreseni ob afganistanski meji v obširni pokrajini Beludžistan. Prve begunce iz Afganistana so zabeležili že leta 1973 (tedaj jih je bilo vsega kakih 1.500). Pravi eksodus pa se je pričel decembra 1979 ob sovjetski intervenciji v Afganistanu. Po podatkih, ki jih priznavajo tudi strokovnjaki OZN, je število afganistanskih beguncev doseglo že polne tri milijone.

Osnovni problem, ki se zastavlja, je kako zagotoviti minimalne pogoje za življenje tako velikega števila ljudi. Pomoč, ki prihaja iz raznih držav pogosto prek mednarodnih organizacij, je dovolj, da se vsakemu odrasle-

mu prebivalcu teh taborišč zagotovi dnevno pol kilograma hrane, otrokom pa po 200 gramov. Breme, ki ob tem teži Pakistan, je vse bolj nevzdržno za šibko gospodarstvo te države. Mednarodna pomoč namreč pride do največjega pakistanskega pristanišča Karadžija, njen nadaljnji transport do tujih nekaj tisoč kilometrov oddaljenih taborišč pa je na stroške pakistanske vlade. Poleg tega se je vlada v Islamabadu obvezala, da vsakemu odraslemu prebivalcu taborišč izplača mesečno po 250 rupij in po 50 rupij za vsakega otroka. Seveda pa ne gre prikrivati niti govoric, po katerih si velik del mednarodne pomoči za afganistanske begunce pridržijo Pakistanci.

Zdravstveno stanje v taboriščih je izredno težko. Veliko beguncev boleha za tuberkulozo, difterijo ali malarijo, vse več pa je bolnih za gobavostjo. Redke zdravniške ekipe in improvizirani ranoceltniki bodo težko ustavili razširitev teh bolezni, še zlasti če se upoštevajo izredno slabji higienski pogoji.

Bežec s svojih domov so Afganistanci vzeli s seboj, kolikor so le mogli, svoje največje bogastvo — živino. Računajo, da je čez mejo prišlo približno enako število živali kot beguncev, se pravi približno trije milijoni. V tukajšnjih razmerah ni bilo mogoče organizirati količjak učinkovite veterinarske kontrole tako velike selitve živali.

Kaj pa demografski položaj v taboriščih? Računajo, da je okrog 48 odstotkov vseh beguncev starih manj kot 12 let. Zanje so s finančno pomočjo OZN odprli v taboriščih 477 šol. Učitelji so izključno Afganistanci, ki skušajo nuditi svojim mladim rojakom takšno izobrazbo, kakršno bi imeli v svoji domovini. Približno 800

najbolj talentiranih mladeničev in mladenk iz teh taborišč zdaj študira na pakistanskih univerzah.

Kot že rečeno, pomoč, ki prihaja v taborišča, zadošča le za preživetje, zato si mnogi begunci skušajo ustvariti samostojne dohodke. Na trgih pakistanskih mest je mogoče vsak dan naleteti na Afganistance, ki ponujajo ročno izdelane tepihe, stiliziran nakit in preprosta oblačila. Mnogi mladi se skušajo izučiti kakega zahtevnejšega poklica. Tako po taboriščih zelo po-

gosto prireajo nekoliko improvizirane tečaje za mehanike ali električarje. Poleg tega zdaj načrtujejo, da bi razvili čebelarstvo, s katerim naj bi se ukvarjali predvsem starejši ljudje in ženske.

Vsi ti naporji bodo lahko le do neke mere olajšali vsakdanje življenje tega nesrečnega ljudstva. Kar si predvsem ali pravzaprav edino želi, je povratak v svojo domovino. Na žalost pa je dan, ko se bo to zgodilo, po vsem sodeč še zelo daleč.

Neposredna prodaja od proizvajalca do potrošnika sveže in zmrznjeno svinjsko meso kuhana - surova šunka

pršut v kosih - pleče - kotleti - jetra - srce - ledvica - jezik - tace - repi - rebrca - sveže svinjske klobase - kuhan pršut praga - hrenovke - kranjske klobase - vse vrste kuhanih in surovih salam.

DUKE
grandi marche

INDUSTRIJSKA CONA - TRST
Strada Monte d'oro 332
(Dolga krona)

Tel.: 820334-5-6 Telex: 460237

avtobus: 23 - 40 - 41

PROSTORNO PARKIRISCE

»Mostiščarji«

31.

Tekst in slika:
JERNEJ ROVŠEK

